

Schultz, Hermann
De elocutionis Pindaricae
colore epico.

PA
4276
S35

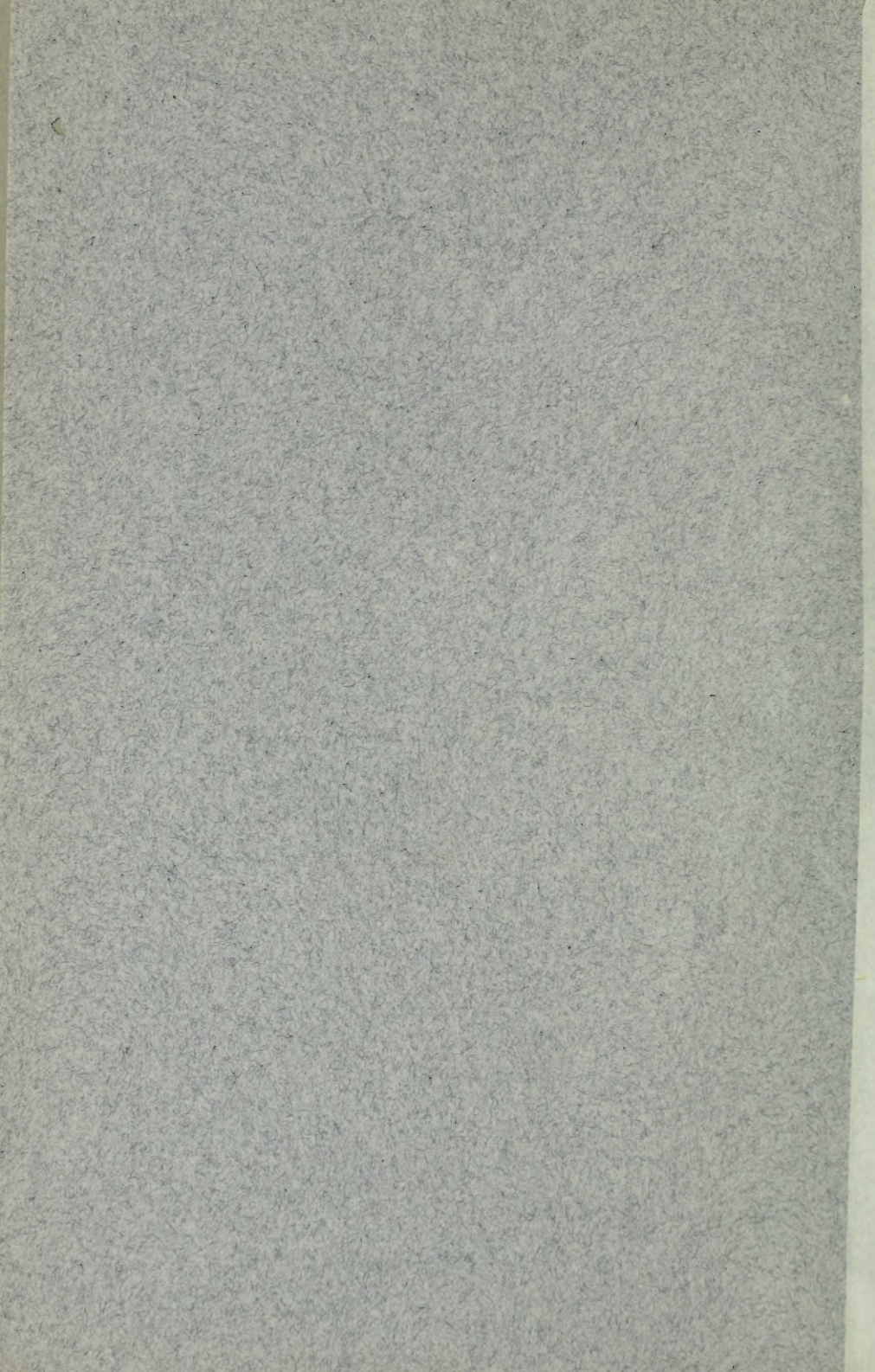

Herrn Prof. W. Meyer
mit bestem
von Vf.

DE ELOCUTIONIS
PINDARICAE
COLORE EPICO.

SCRIPSIT

HERMANNUS SCHULTZ.

Schultz, Hermann

DE ELOCUTIONIS PINDARICAE
COLORE EPICO.

DISSERTATIO INAUGURALIS
QUAM
AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS
SENSU ET AUCTORITATE
IN ACADEMIA GEORGIA AUGUSTA
AD
SUMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES
RITE CAPESSENDOS

SCRIPSIT

HERMANNUS SCHULTZ
GOTTINGENSIS.

GOTTINGAE
OFFICINA ACADEMICA DIETERICHIANA TYPIS EXPRESSIT
MCMV.

De dissertatione probanda ad ordinem philosophorum
rettulerunt F. Leo et E. Schwartz.

Examen rigorosum habitum est die XIX mens. Iul.
a. MCMV.

PA

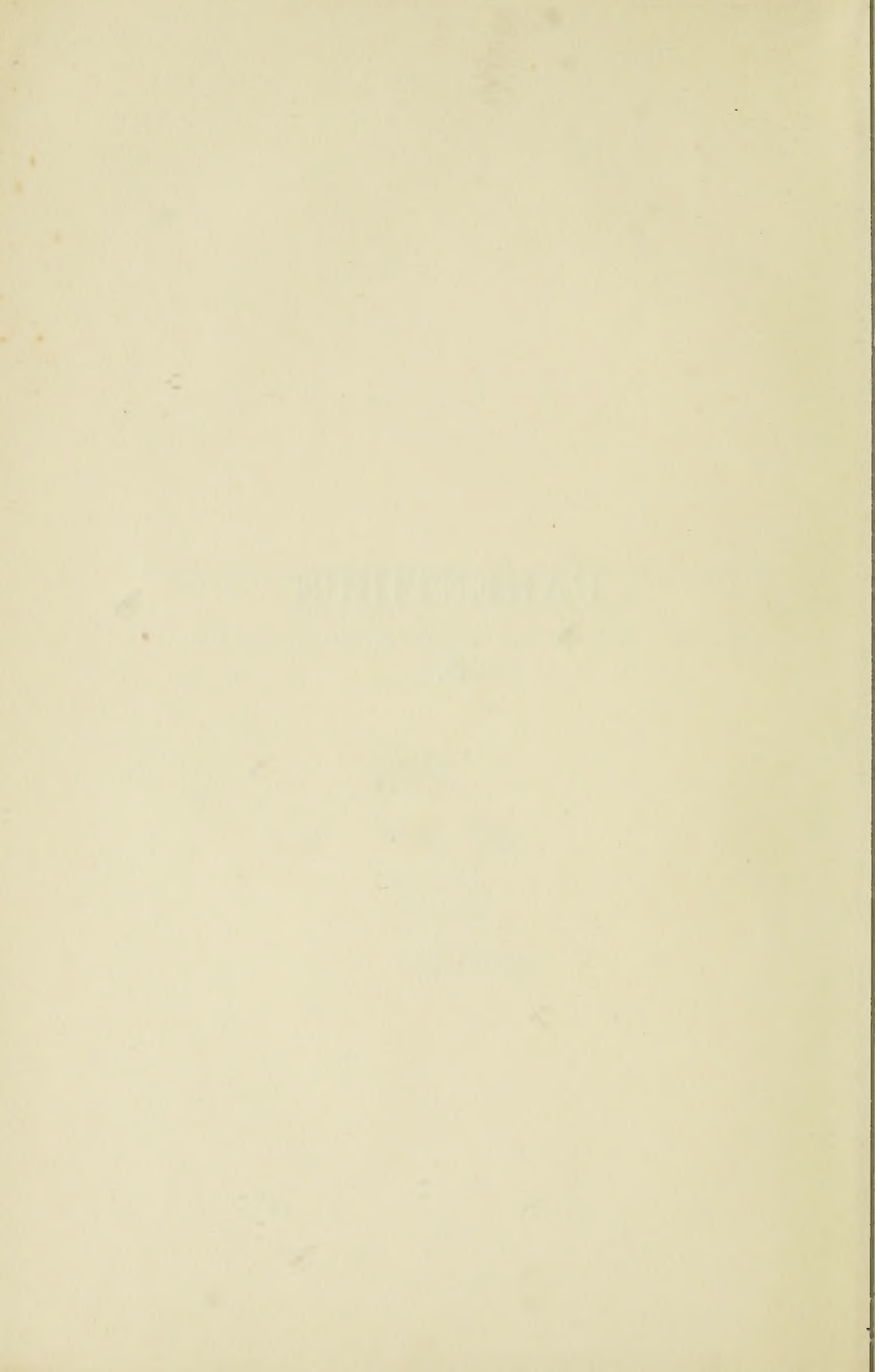
4276

S35

707704

PARENTIBUS

S.

CAPUT I. PROLEGOMENA.

Grato animo scriptores Christiani — Clementem Alexandrinum¹⁾ dico et Eusebium²⁾ — suum in usum verterunt libros *περὶ κλοπῶν*³⁾ aut cautius *περὶ συνεμπτώσεως*⁴⁾ inscriptos, quibus varii poetae eidem carmini epico inscripti et versus aut pares aut similes maligne ex furtis explicabantur, quibus iuniores seniores spoliavissent; itaque non solum tota carmina alterum ex his scriptoribus paganis alteri surripuisse contendunt, sed etiam in elocutione alterum alterius vestigia premere observaverunt. Melius quo consilio poetae Graeci usi essent perspexit scriptor ingeniosus, qui libellum *περὶ ὕψους* composuit, ubi dicit capite XIII, 2 alia quoque via ad sublimitatem ascendi posse quae via sit *τῶν ἔμπροσθεν μεγάλων συγγραφέων καὶ ποιητῶν μίμησις τε καὶ ζήλωσις* et postea (§ 4) de eadem re haec adicit, quibus scriptores *περὶ κλοπῆς* tangi perspexit Dindorfius⁵⁾: *ἔστιν δ' οὐ κλοπή τὸ πράγμα, ἀλλὰ ὡς ἀπὸ*

1) Stromateon VI capite II.

2) Praep. ev. X capite III.

3) Wilamowitzius Hom. Unt. p. 347 Valckenarii dissertationem de Aristobulo secutus Aristobulum auctorem Clementis esse dicit.

4) Sic Aretades apud Eusebium l. I. p. 467.

5) Qui locum huc vocavit ed. Clem. praefat. p. XXVI; locum similem Sen. suas. III, 7 (non subripiendi causa sed palam mutuandi) adnotat F. Leo.

καλῶν εἰδῶν ἢ πλασμάτων ἢ δημιουργημάτων ἀποτύπωσις. Atque re vera viam quam hic proponit scriptor *περὶ ὕψους* ingressos esse poetas Graecos nemo nescit; fuit singulis carminum generibus elocutio poetica, cuius fundamenta iecit Homerus, de cuius elocutione ab usu cotidiano recedente et arte expolita conferas Wilamowitzium¹⁾, atque illa elocutione artificiosa utendum erat poetae, qui urbis suae fines egredi vellet; itaque Corinna quidem carmina sua scripsit Boeotica dialecto, Pindarus non item²⁾.

Poetae igitur recentiores duplici ratione vinculis traditionis impediti erant, quae res luculentissime in carminibus epicis perspicitur cum in Iliadis et Odysseae partibus recentioribus tum in poetis epicis temporum recentiorum, quibus si non eadem materia quam poetae antiquiores iam tractaverant excolenda erat, at eodem versu utendum erat et eadem elocutione, atque adeo una est illa carminum epicorum elocutio, ut vix unus alterve — Cypriorum poetam dico aut Antimachum — hac in re inter ceteros emineat. Ne plura, Hesiodi elocutio quomodo pendeat ab HomERICA nunc optime demonstrat editio Rzachii atque in hymnis Homericis in Apollines et Mercurium Eberhardii³⁾ diligentiae, in hymno in Venerem Truebero⁴⁾, in hymno in Cererem Buecheleri editioni debemus quod res quomodo se habeat intellegitur. Quae cum ita sint, iure viri docti locutiones ab usu HomERICO recedentes mutavisse videntur, sicut Nauckius et Wilamowitzius⁵⁾ in Melampodiae frag-

1) Hom. Unters. p. 292 et 406.

2) Monuit Christius Bayr. Sitzber. 1891 p. 82.

3) Progr. Husum 1873/4.

4) Diss. philol. Hal. vol. XV pars II (1903).

5) Hom. Untersuch. p. 178 adn. 22.

mento 160 Rz pro ὕπνος θανάτοιο κάλυψεν scripserunt τέλος θ.; fortasse eadem ratione fr. 1 Antimachi sub finem, ubi traditum est νεοζυγὲς ἄρμα πελάσσαι more epico (E 237) scribendum est νεοζυγέ' ἄρματ' ἐλάσσαι. Nimirum etiam eis vocibus et locutionibus usi sunt poetae epici non solum recentissimi illi, qui intermortuam poesin epicam opera dedita imitantur, sed etiam poetae qui antea fuerunt, quas non iam intellegebant et eo sensu, quo explicabantur, usurpabant, cuius rei exempla certa praebet Antimachus¹⁾ et de qua conferas Wackernagelium²⁾ post Wilamowitzium³⁾ disputatantem.

Sed haec mittamus atque quanta fuerit vis et auctoritas elocutionis epicae — nam poeseos epicae antiquioris unam dicere elocutionem nobis licere contendo — non solum in recentioribus eiusdem generis carminibus, sed etiam in alio prorsus genere examinemus in elocutionis Pindaricae colore epico, quem fere non curaverunt qui de dialecto aut de elocutione scripserunt Pindarica, cum inter omnes constaret inesse in Pindaro elocutionis epicae vestigia satis multa et nemo ni fallor non eis subscriberet, quae Godofredus Hermannus⁴⁾ dixit de dialecto Pindarico epico, sed colorem habente Doricae, interdum etiam Aeolicae linguae, sicut verbis Hermanni subscripsit⁵⁾ vir summus Augustus Boeckh,

1) Fr. 71 Ἀιδὸς θοὸν δόμον, quod mutaverunt Koechlyus et Kinkelius, quamvis propter hunc ipsum vocis quae est θοός usum laudetur fragmentum; usum explicat Etym. Magnum s. v. θοός, ubi haec: σημαίνει πέντε cum alia tum θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἦλα (φ 241) ἀντὶ τοῦ ἀσφαλῶς, ἐκ δὲ τούτου τὸ ἐδραῖον καὶ ἐκ τοῦ ἐδραῖον τὸ ἰσχυρόν.

2) Kuhns Zeitschrift 33 p. 50.

3) Isylli p. 112, Herakles II² p. 253.

4) Edit. Heyn. III p. 252.

5) Edit. Pind. I 2 p. 252 („nihil potest his verbis verius dici“).

qui de his elocutionis epicae vestigiis nihil adiecit. Nimirum per explicationes eius sicut per editiones eorum qui post eum Pindaro edendo operam navaverunt, dispersae inveniuntur observationes plurimae de locutionis aut vocis alicuius Pindaricae exemplo epico, sed de universa re praeter ea quae brevissime sed egregie scripsit Schroederus¹⁾ nihil mihi quidem innotuit, quod hoc loco proferendum censerem. Quamquam extant commentationes de elocutione Pindarica complures, quarum agmen ducit Eduardus Lübbert, qui in ea quam de elocutione Pindari scripsit commentatione²⁾ quaestionem de elocutionis Pindaricae colore epico ne verbo quidem tetigit; quae de singulis locis praetereundo magis quam consilio ductus protulit, suo loco laudabo. Idem valet de eis quae O. Goram de Pindari translationibus et imaginibus³⁾ conscripsit, cui ordinem neglectum iure crimini dat M. Godofredus⁴⁾, sed ne ille quidem quaestionem quam nos tractaturi sumus dignam putavit, de qua accuratius quaereret, nam quamvis concedat p. 43 magnam fuisse Pindaro auctoritatem elocutionis epicae in dialecto et in delectu verborum, tamen nihil se dicere profitetur „de innumerabilibus locutionibus ex epica dialecto desumptis, velut ἐπὶ ῥηγμῖνι πόντου“; ceterum materiae diligentissime collectae et artificiose digestae laude non privandus est. Ex ea quam de dialecto Pindari scripsit commentationem Guil. Aug. Peter⁵⁾ hoc loco nihil nostra interest cogno-

1) Editionis suae qua utor prolegg. II 100.

2) Diss. Hal. 1853.

3) Philologi XIV 241, 478 sqq.

4) De elocutione Pindari Susati 1865.

5) Diss. Hal. 1866.

scere, nisi quod dicit p. 4, quamvis epica dialectus fundamentum quasi sit linguae Pindaricae, tamen nusquam occurrere formas in *φι* desinentes — quas habet Ibycus fr. 2, ut hoc proferam — et quod p. 41 voces quae sint *πατήρ μάτηρ θυγάτηρ γαστήρ Δαμάτηρ* plane epicorum more flecti adnotat. Similia tetigerunt Christianus¹⁾, qui l. l. p. 80 voces quales sint *ἠογενής εἰνάλιος* similia — duae coniunctaeveniuntur P IV 293 *νοῦσον οὐλομένηαν* — originem epicam prae se ferre adnotat — aliis in rebus, imprimis in eis quae de Pindari arte et ingenio scripsit dissentio cum viro docto — et Schroederus²⁾, qui p. 223 Pindarum a vocalismo Ionico et Attico se abstinuisse monet. Denique de Pindari studio nomina variandi, quod in ludorum, patriarum, victorum, deorum nominibus appareat, materiam diligenter collectam et digestam proponit Carolus Ritter³⁾, qui etiam qua arte Pindarus singulas voces, quae ei maxime cordi sunt, exornaverit p. 44 sqq. bene demonstrat.

Novo prorsus fundamento nititur quaestio de elocutione Pindarica, ex quo Fortunae beneficio *μελιγλώσσου χάρις Κηρίας ἀηδόνοσ* nobis donata est. Ac de Bacchylidis quidem, qui colorem epicum tam aperte prae se ferat, elocutione statim quaesiverunt cum alii tum vir doctus Italus Tommasini⁴⁾, qui diligentissime largam materiam proposuit, cui vix habeo quae addam praeter *εὐτυκτοσ κυνέα XVII 50*⁵⁾ = Γ 336 et novum Aiacis

1) Beiträge z. Dialekt. Pindars. Bayr. Sitzber. 1891.

2) Zur Sprache Pindars. Berl. phil. Wochenschrift 1896.

3) Diss. Argentor. 1885.

4) Imitazioni e reminiscenze Omeriche in Bacchilide (Stud. It. di Fil. class. VII 415 sqq.).

5) Utor Blassii ed. II

epitheton *σακεσφόρος*, quod non cum Tommasinio p. 439 ad *A* 527, sed collata voce Homericā *φερεσσακῆς* ad *P* 128 (*φέρων σάκος*) revoco. Melius quomodo elocutio Bacchylidea sequatur Homericam, demonstravit Schwartzius¹⁾, cum p. 637 comparationem Bacchylideam XII 124 sqq. ostenderet paraphrasin esse aliquo modo mutatam Homericæ illius *O* 624 et ei quæ sequitur descriptioni pugnae apud naves commissæ exempla epica subesse. Quæ cum ita sint et quæ ratio inter elocutionem Bacchylideam intercedat et Homericam, in aperto sit, fr. adesp. *B*⁴ 97: ὦς ἄρ' εἰπόντα μιν ἀμβρόσιον, τηλαυγῆς ἐλασίππον πρόσωπον! ἀπέλιπεν ἀμέρας dixerim Bacchylidi ascribendum esse propter similitudinem cum epico illo: ὦς ἄρα μιν εἰπόντα τέλος θανάτοιο κάλυψεν (*X* 361) et epitheta coacervata.

Non multum Pindaro profuerunt nova illa studia Bacchylidea, quamquam statim de ratione quæ inter elocutionem Pindaricam intercedat et Bacchylideam nonnulla protulit Fraccarolius²⁾, quam rem accuratius examinavit William K. Prentice³⁾, qui tamen p. 55 concludit Bacchylidem perpauca Pindaro debere: accedit quod ignoramus, num perpauca illa ad exemplum commune redeant, cum desint ei qui ante Pindarum fuerunt poetæ et epici et lyrici, imprimis Simonides. Hoc enim præcipue cavendum esse videtur, ne fragmenta illa quæ sæcula tulerunt ex poetarum Graecorum carminibus, cum generibus temporibus locis inter se distent, similitudine ducti fortuita inter se coniungamus atque alteram alteri exemplo fuisse statuamus: quod peri-

1) *Hermes* 39, 630 sqq.

2) *Rivista di Filologia* 1898 p. 70 sqq.

3) *De Bacchylide Pindari artis socio et imitatore*. Diss. Hal. 1900.

culum non prorsus videtur vitasse John Adams Scott, qui¹⁾ de Pindari studiis Hesiodicis ad mythologiam et elocutionem pertinentibus diligenter et sagaciter disputavit. Nam quia perierunt carmina HomERICA praeter Iliadem et Odysseam, quid Hesiodus in fabulis fingendis ab aliis mutuatus sit, quid ipse novaverit, prorsus nescimus: in elocutione autem quantopere ab exemplo pendeat HomERICO ipse Scottius luculentissime confirmat p. 42 calculo de eis quae apud Hesiodum inveniuntur vocibus HomERICIS instituto, unde elucet fere 83 ex 100 vocibus Hesiodicis (exceptis nominibus propriis) HomERICAS esse. Itaque nego licere de elocutionis quidem Pindaricae colore Hesiodico, dico licere de colore epico quaestionem instituere, quam a viris doctis nostrorum temporum fere neglectam viri docti Alexandrini dignam esse putaverunt, in quam accuratius inquirerent. Atque Aristarchi nomen saepissime in scholiis occurrit, ubi de quaestionibus ad elocutionem pertinentibus agitur, et bene demonstravit Eugenius Horn²⁾ p. 7 et 11 Aristarchum qua erat imbutus intima cognitione Homeri aliorumque carminum epicorum, saepe exempla adscribere epica. Fragmenta tantum ex Aristarchi aliorumque virorum doctorum, qui post eum elocutioni Pindaricae studebant, commentariis servata esse quam maxime dolemus neque hanc lacunam explere potest commentatio Eustathii³⁾, qui capite XVI virorum illorum copiis nisus de epithetis Pindaricis ab exemplo epico

1) A comparative study of Hesiod and Pindar. Diss. of the John-Hopkins University Baltimore 1898.

2) De Aristarchi studiis Pindaricis. Diss. Gryphiswald. 1883.

3) *Εὐσταθίου . . . πρόλογος τῶν Πινδαρικῶν παρεκβολῶν* (edidit E. Abel in scholl. rec. in Pind. Ol. et Pyth. Berolini 1891).

plus minusve recedentibus nonnulla scripsit nec spernenda, quae suo loco laudabo.

Nostrae ad quam tandem accingimus quaestioni praeter illos viros doctos priorum temporum viam monstraverunt cum Schroederi observationes tum Wilamowitzii carminum Pindaricorum interpretationes¹⁾ et commentatio, quam scripsit de Hierone et Pindaro²⁾, cui me plurima debere libenter confiteor. Ceterum priusquam ad ipsam rem aggrediamur laudo ea quae Wilamowitzius huius commentationis p. 1285 adn. 1 monuit: „Pindar schreibt nicht ab, sondern setzt in seinen Stil um“, quod ut semper tenerem operam dedi, sicut optime dixit Alfredus Croiset libri pulcherrimi quem de Pindaro scripsit³⁾ praefationis p. XIII: „Ma préoccupation constante, tout en cherchant les lois d'un art, qui fut le produit d'une habileté consciente d'elle-même, a été de n'oublier jamais, que j'étudiais des oeuvres inspirées par la Muse, et que le trop de rigueur, en certaines matières, est un défaut tout aussi grave que l'excès contraire.“

CAPUT II. DE CARMINE P IV.

Pythiorum carmen quartum non solum magnitudine eminent inter reliqua carmina Pindarica, sed id quoque proprium habet quod initio et fine recisis carmen epicum facile dixeris⁴⁾; Homerus laudatur v. 277, quod

1) O VI Isylli p. 162 sqq., P VII Aristot. u. Ath. II 323 sqq.

2) Berl. Sitzber. 1901 p. 1273 sqq.

3) La Poésie de Pindare, Paris 1880.

4) Cui exemplo fuisse eoeam Euphemi Hesiodeam contendit Jessen (Pauly-Wissowa Encyclopaedie s. v. Argonauten p. 746, 41).

moment scholiastae et Luebbertus l. l. p. 8; qua arte Pindarus variaverit exemplum epicum Schroederus ¹⁾ docuit collatis locis similibus. Itaque de elocutionis Pindaricae colore epico disputaturi ab hoc carmine bene incipiemus.

Atque primo loco formulas epicas enumerabimus, quas in perlegendo carmine enotavimus; habet P IV formulas epicas non mutatas:

P IV 13	<i>κέκλυτε</i>	initio orationis	= Γ 86
158	<i>ἄνθος ἤβης</i>		= N 484
174	<i>κλέος ἐσλόν</i>		= E 3
201	<i>ἐμβαλεῖν κόπαισι</i>		= ι 489
239	<i>φίλας χεῖρας</i>		= ε 462

formulas epicas fere non mutatas habet Pindarus carminis P IV locis his:

P IV 17	<i>ἵπποι θεοί</i>	= A 500	ι. ὠκειάων
94	<i>ξεστὰ ἀπήνα</i>	= B 390	εὔξοον ἄρμα
101	<i>ἀγανοῖσι λόγοις</i>	= B 180	ἀ. ἔπεσσιν
128	<i>μειλιχίοισι λόγοις</i>	= κ 173	μ. ἔπεσσιν
264	<i>θαητὸν εἶδος</i>	= X 370	ἐ. ἀρητόν.

Accedunt voces singulae, quae originem epicam aperte prae se ferunt neque quantum scio elocutionis poeticae communes sunt cum aliae tum v. 29 *θηκάμενος*, v. 113 *θηκάμενοι*; v. 52 *κελαινεφής* ²⁾; v. 58 et 73 *πυκινός*; v. 90 et 209 *κραιπνός*. Sed his formulis et vocibus enumeratis minime ad finem perductam esse quaestionem de colore epico carminis P IV, etiamsi index

1) Zeitschrift f. Gymnasialwesen 1885 Jahresbericht XI 342 adn. 2.

2) Deleta quidem (sicut fr. 142) significatione primaria de qua cf. Wilamowitzium Herakles II² p. 236 ad v. 1140.

locupletissimus proponatur, docet Aristarchus, qui ad v. 8 ἐν ἀργεννόνεντι μαστῶ in scholiis confert locum Homericum I 141 οὐθαρο ἀρούρης, recte ille quidem viamque nobis monstraturus sicut scholiasta, qui ad v. 70 brevissime adnotat: Ὀμηρικῶ ζήλω μετὰ τὴν ἐρώτησιν ἐπάγει τὸ αἴτιον, loco Homericō non addito; in mente versatur A 11, quem locum Boeckhīus laudavit. Addo simili modo Homericum usum sequi Bacchylideum illud XIV 47: Μοῦσα, τίς πρῶτος λόγων ἄρχεν δικαίων et duplicis quaestionis, qualem praebet P IV, quamvis aliter formata sit, exemplum esse Homericum E 703. Denique versus 81 φρίσσοντας ὕμβρους¹⁾ interpretatur scholiasta: οὐκ αὐτοὺς φρίσσοντας, ἀλλὰ φρίσσειν ποιούντας collato Z 132 μαινομένοιο Διονύσοιο et noto illo χλωρὸν δέος, quod ex scholiastarum, Apolloni lexici Homericī all. explicatione est τὸ χλωροποιόν, unde recte scholiasta ad N VIII 40 (p. 248, 12 Abel) χλωροῖς ἐέρσαις interpretatur τοῖς χλωροποιοῖς.

Igitur altera quaestio occurrit et difficilior et quam ad finem perducere multo magis nostra interest quam locutiones et voces coacervare, quomodo Pindarus suum in usum verterit ea, quae elocutio epica praebebat ornamenta. Atque formulas epicas audaciore ratione variatas deprendimus has: v. 40 ὕγρον πέλαγος et v. 195 πόντου κέλευθοι redeunt ad ι 252 ὕγρα κέλευθα; v. 86 ὀπιζομένων τις εἶπεν sequitur locutionem epicam (e. gr. β 324) ὦδε δέ τις εἶπεσκεν, cum v. 87 ἔπταξαν δ' ἀκίνητοι σιωπᾷ in mentem vocet illud ἀκὴν δ' ἐγένοντο σιωπῇ (e. gr. H 92). Apertum exemplum imitationis

1) Novum exemplum accessit in Parthenii Oxyrrh. Pap. IV No. 659 v. 38: φρίσσαν Βορέας; locum carminis P IV cum scholl. laudant recte editores.

epicae v. 144 *λεύσσομεν σθένος ἡελίου*¹⁾, ubi subaudiuntur locutiones epicae δ 833 *ὄρα φάος ἡελίοιο* et Ψ 190 *μένος ἡελίοιο*. v. 97 *εὔχεται πατρίδ' ἔμεν* usum elocutionis epicae sequitur, quem habet ι 529 *πατήρ δ' ἔμός εὔχεται εἶναι*. sicut locutionibus quales praebent v. 125 *ἦλυθον κείνον κατὰ κλέος* et v. 129 *ξείνια ἀρμόζοντα* exempla epica, dico N 415 *ᾤχετο πενσόμενος μετὰ σὸν κλέος* et A 136 *γέρας . . . ἄρσαντες κατὰ θυμόν*, subesse fortasse concedes. v. 213 *βιάν μεῖξαι* sequitur exemplum epicum quale est O 510 *μῖξαι χεῖρας τε μένος τε*, cum v. 251 *ἐν Ὀκεανοῦ πελάγεσσι* redeat ad mirum illud ε 335 *ἄλως ἐν πελάγεσσι*²⁾, quod imitantur hymni Homerici et poetae tragici. Formula satis mira, quae occurrit v. 37, *χειρὶ οἱ χεῖρ' ἀντερείσας* num ad epicam locutionem *ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ* aliqua ratione redeat nescio; scholiastae de usu Homericō cogitant, cum v. 109 tyrannus dicatur *λευκαῖς πιθήσας φρασίν* regnum Iasonis parentibus rapuisse, et explicant: *κατὰ τὸ ἐναντίον ταῖς παρ' Ὀμήρῳ μελαίναις*³⁾; equidem hac similitudine procul habita Pindarum in hac locutione novanda contendo ultra epicum illud *πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι* (δ 427), quod intellegitur collato maris epitheto *πορφύρεος*, progressum, ut describeret animum vehementer commotum, imagine maris usum esse, quod remis (*πολιὴν ἄλλα τύπτον ἐρετμοῖς*) aut ventis (N 799) commotum album fit.

In singulis vocibus comparandis hic insistendum non esse dico; facili negotio comparaveris v. 13 *ὑπέρο-*

1) Elocutionem epicam sequitur Bacch. III 79, ultra progreditur N IV 13 *ζαμενεὶ ἄλιῳ θάλαπεςθαι*.

2) Similius Pindarus fr. 235 *ἐν πόντον πελάγεσσι*.

3) Usum epicum sequitur Aesch. Pers. 114 *μελαγγέτων φρήν*.

θυμοι φῶτες et Ψ 512 ὕ. ἔταροι, v. 25 Ἄργουῶς θοᾶς et Ξ 416 ναῦς θ., v. 72 ἀγανῶν Αἰολιδᾶν et v. 304 Φαίηκες ἀγανοί, v. 210 ἀνέμων στίχες et Δ 250 στίχες ἄνδροῶν similia; quo magis miramur aperte ab usu epico recedere ventorum epitheton v. 210 βαρύγδουπος, quod ab locutione epica λιγέων ἀνέμων (Ξ 17) eadem ratione distat qua nervus arcus, qui Pindaro βαρύφθογγος est (J VI 34), cum Bacchylides eum λιγυκλαγγῆ dicat (V 72) secundum epicum illud φ 411, ubi canit nervus arcus χελιδόνι εἰκέλη αὐδὴν; obstat autem vox a Pindaro novata P XI 23 βαρυνάλαμος¹⁾, quominus dicamus Pindarum his vocibus a βαρυν- incipientibus ita usum esse, ut deleta significatione partis prioris fere idem valerent Iovis epitheta epicum ἐρύγδουπος, Pindaricum (O VI 81) βαρύγδουπος.

Sicut scholiasta interrogationes v. 70 Ὀμηρικῶ ζήλω positas esse contendit, v. 95 simili imitatione vox quae est σπεύδων interpretari videtur eam quae antecedit προτροπάδαν; quam rem Homero notam esse demonstrant loci quales sunt Γ 387 εἰροκόμφ, ἦ . . . ἦσκειν εἶρια καλά Κ 375 βαμβαίνων, ἄραβος δέ . . . γίνετ' ὀδόντων Π 403 ἀλείς; ἐκ γὰρ πλήρη φρένας Δ 36 βλοσυροπίς, δεινὸν δεροκομένη; exemplum eiusdem rei Aeschyleum addo Suppl. 388, ubi ad ἔτερορρηπίς recte adnotat scholiasta: αὐτὸς (sc. in eis quae sequuntur) ἐπεξηγήσατο τί ἐστίν ἐ. Praeterea plane ex usu epico redeunt formulae, v. 184 ἡμιθέοισιν πόθον ἐνδαιεν et v. 218 ὄφρα . . . ποθεννὰ Ἑλλάς . . . καιομένην δονέοι et v. 149 βοῶν ξανθὰς ἀγέλας, v. 205 φοίνισσα ἀγέλα ταύρων; quae exempla extremo loco posita etiam aliud indicium co-

1) Quae ad locutionem epicam redit Δ 219 χεῖρα βαρεῖαν, sicut fulmen O X 80 dicitur Iovis πρηπάλεμον βέλος, telum quod igneis corripit lacertis.

loris epici aperte prae se ferunt, scilicet Pindarum in hoc Pythiorum carmine quarto contra consuetudinem coloribus viridibus uti.

Poetae epici quam bene colores hominum et rerum viderint, manifestum; exemplo sit *M* 462 sqq., ubi Hectoris ὑπώπια et oculi cum nocte et igni comparantur, undarum descriptiones, quae irruentibus ventis primum nigrae fiunt (*H* 63) mox albae (*N* 799) aut nota illa comparatio *Δ* 141. Mare abundat epithetis epicis ad colorem pertinentibus¹⁾, sunt αἶθοψ, γλαυκὴ, λοειδής, μαρμαρέη, οἶνοψ, πολυή, πορφυρέη, e quibus quantum scio viguerunt apud poetas recentiores solum γλαυκὴ et πολυή; nimirum in mari depingendo etiam novaverunt poetae recentiores neque quantum scio exemplum antiquius praesto est ut explicetur Timothei Persarum v. 32 novum illud et arte quaesitum maris epitheton σμαραγδοχαίτας, cui Latina multa facile adscribas — Ovidius *Met.* II 13 habet Nereidum virides capillos, idem *Epist.* V 57 sicut Statius *Achilleidos* I 293 Nereidas vel Nymphas virides dixit — Graeca perpauca similia invenies — χλωρὸν ὕδωρ *A. P.* IX 669. ubi Jacobsius laudat *Eur. Phoen.* 660 ῥέεθρα χλωρά similia —, cum usitatissima sint ex antiquis temporibus epitheta ad mare pertinentia, quae a κυανο- incipiant, Neptuni κυανοχαίτης, Amphitritae κυανῶπις²⁾, κύνειον ὕδωρ Simonidis fr. 40 secundum epicum μέλαν ὕδωρ, κυανανθῆς πόντος Bacchylidis XII 124, κυανέα ἄλς *Eur. J. T.* 7.

1) Utor diligenti commentatione, quam scripsit H. Meylan-Faure, *Les epithètes dans Homère.* Diss. Lausannens. 1899.

2) *μ* 60, scilicet de dea, sed ἀγάστονος *Ἄ.* de mari, pace Hauptii opuscul. II 74; qua de re cf. S. Reichenbergerum, *die Entwicklung des metonymischen Gebrauchs von Götternamen,* Karlsruhe 1891, p. 6 sqq.

Usum epicum etiam hac in re sequitur Bacchylides, qui ex observatione Prenticei l. l. p. 56 semper picturas ante oculos ponit, saepe, id quod probare possunt carminis XVI initium et v. 97 sqq., fr. 17. alii loci, coloribus vivis ornatas; contra Pindarus cum sit parcus colorum¹⁾, in hoc quarto Pythiorum carmine copiam vocum ad colores pertinentium largitus est. Quo in numero sunt epicae ξανθός πορφύρεος φοίνισσα, aliis subest exemplum epicum sicut v. 232 κροκόνειν εἶμα (simili ratione N I 38 κροκωτὸν σπάργανον) ad epicum epitheton κροκόπεπλος redit. Perpaucis novavisse videtur Pindarus in hoc quidem genere; equidem nihil habeo quod proferam praeter veris epitheton pulchrum v. 64 φοινικάνθεμος, quod cum similibus — φοινικόκροκος O VI 39, φοινικόπεξα O VI 94, φοινικόροδος fr. 129, φοινικοστερόπας O IX 6, praeterea emendatione certa φοινικόεανος fr. 75, 14 — sequitur exemplum epicum quod non receperunt poetae recentiores φοινικοπάριος.

Quam parcus colorum sit Pindarus apertum fit collato Bacchylide, qui illius generis quattuor voces praebet novas φοινικασπις φοινικόθριξ φοινικοκράδεμος φοινικόνωτος et ut de universa re dicam vocibus colorem pingentibus abundat, inter quas eius propriae videntur esse colorum voces compositae, dico praeter eas, quae cum albi et nigri coloris vocibus compositae sunt atque etiam apud Pindarum occurrunt, et voces cum γλανκο- compositas, quas ad splendorem, non ad certum

1) Quamquam optime Wilamowitzius Isylli p. 165 adn. 10 ad O VI 39/40 demonstravit quanta arte effecerit poeta, ut ex descriptione colorum discrepantiam et id quod in coloribus coniunctis animi commoveret sentiremus.

aliquem colorem redire recte dixit Bodenheimerus¹⁾, voces quae sequuntur: ξανθόθριξ, ξανθοδερκής, πυρσοχαίτης, χλωρανήν²⁾. Pindarus cum non utatur vocibus cum florum nominibus compositis, nisi quod habet fr. 76 vocem epicam³⁾ ἰοστέφανος et simili ratione ἰοδέτων στεφάνων fr. 75, 6 et praeterea duas voces, quibus violarum ille color nigricans accedente splendore caeruleo significatur ἰοβόστρυχος et ἰοπλόκαμος⁴⁾, Bacchylides quasi illustrare velit, quomodo ἡ ἀνθηρὰ ἰσμονία ab austera Pindari distet, his vocibus libenter utitur, non solum voces cum violae voce compositas, quo e numero habet ter vocem epicam ἰοστέφανος, praeterea ἰοβλέφαρος et ἰόπλοκος, sed etiam alias, a quibus Pindarus prorsus se abstinuisse videtur, ῥοδοδάκτυλος, καλυκοστέφανος⁵⁾, ῥοδό[παχος⁶⁾], denique λείριος⁷⁾; ceterum addo Bacchylidem

1) De Homericæ interpretationis antiquissimæ vestigiis nonnullis, Diss. Argentorat. 1890 p. 38 sqq.; ceterum vocis γλανκῶπις explicationem, quamvis dissuadere possit Aeschylī Pers. 81 κνάνεον δ' ὄμμασι λείσσαν φονίον δέργμα δράκοντος, egregie firmavit serpentis epitheton Bacchylideum VIII 12 ξανθοδερκής collatis et fr. 4, 4, ubi ignis ξανθὰ φλόξ dicitur, et epithetis serpentium quae laudat p. 39 Pindaricis γλανκοί et γλανκῶπις.

2) Cf. Marindin, Classical Review 1898 p. 37 et van Leeuwen, Mnemosynæ XXI p. 114 sqq.

3) Gemollius quidem neque hymni Homericī IV 175, ubi Mosquensis, neque VI 18, ubi optimorum codicum memoria nititur, eam recepit prae trita illa εἰστέφανος; cf. de vocibus, quae ab εἰ- incipiunt, alias loco moventibus Nauckium Mēl. Gr.-R. V p. 115.

4) Etiam Simonidis fr. 18, fr. adesp. 53.

5) Quod ad rosas pertinere docet hym. Hom. V 427 (ῥοδέας κάλυκας) et sequitur vocem epicam καλυκῶπις sicut illam sequitur vox recentior ῥοδῶπις.

6) Quod verisimili ratione XII 96 restituitur collata voce χρυσόπαχος V 40.

7) Qua de voce cf. van Leeuwen l. l. et Schwartzium Herm. 39,

in hoc epithetorum cum floribus compositorum amore cum poetis Lesbicis consentire, qui quantopere flores et voces quae inde originem traxerunt dilexerint docent carminum reliquiae, imprimis illud Sapphicum: οὐ γὰρ πεδέχης βρόδων τῶν ἐκ Πιερίας.

Voces quae occurrunt P IV 17/8 ἵππους θοάς et δίφρους ἀελλόποδας collatis similibus, quae apud Pindarum et Bacchylidem inveniuntur, quanta arte poetae has voces, quibus imprimis eis opus erat, et variaverint et simul, quam liberi sint interdum ab exemplo epico, luculenter demonstrant.

Homero, cuius epitheta commodum in usum praebet Meylan-Faure l. l., equi sunt ἀερσίποδες, ποδάρεες, ὤκεες, ὠκύποδες, ὠκυπέται, πόδας αἰοιοι, θείειν ἀνέμοισιν ὁμοιοι (accedit ἄρμα θούον), ut epitheta ad celeritatem pertinentia proferamus; nam in celeritate virtus equorum a Bacchylide et Pindaro praedicandorum posita est, raro alia epitheta occurrunt sicut Bacchylideum V 37 Φερένικον ξανθότριχα, cui subest locutio epica καλλίτριχες ἵπποι, aut apud Pindarum, qui O IX 23 equum ἀγάνορα dicit, sicut Homero leonis θυμὸς ἀγήνωρ est M 300 et equi μῆστωρε φόβοιο dicuntur et φόβον Ἄρεος φορέουσαι, O VI 14 equas φαιδίμας dicit sicut Homero sunt equi αἰθωνες (B 839), denique P II 8 habet πώλους ποικιλανίους, cum Homero equi sint χρυσάμπυκες, qui equis vehuntur χρουσήνιοι. Qui equis vehuntur viri et reges Homero sunt: αἰολόπωλοι, ἱππηλάτα, ἱπποχάρμης, ἱππόδαμοι, ἱπποκορούστης, ἱππόμαχοι, ἱππόπολοι, ἱππότα, κέντορες ἵππων, πλιξιππος, ταχύπωλοι; denique Ilios est εὐπωλος, Argos ἱππόβοτος.

642; sunt XVI 95 λείρια ὄμματα oculi lacrimis splendentes, nostrum „blank von Tränen“.

Quo indice vocum Homericarum, quam consulto integrum hic proposui, quantam materiam eis qui secuti sunt poetis praeberint poetae epici manifestum; quam tamen occasionem spreverunt Pindarus et Bacchylides, cum omnes has voces non habeant nisi quod raro usurpant *ἰππόβοτον Ἄργος* (Bacch. X 80), *ἰππόδαμος* (Pind. N IV 29, fr. 183), *ἰππόται* (P IV 153) *ἰπποχάρμας* (O I 23) *πλάξιππος* (O VI 85, J II 21, Bacch. V 97) *ὠκύποδες* (Pind. Parthen. fr. novi — Oxyrrh. Pap. IV No. 659 — v. 56, Bacch. IV 6)¹⁾. Haud raro variarunt poetae exemplum epicum; in locum formulae epicae *ὠκείες ἵπποι* succedere *θοῶς ἵππους* supra diximus; simili ratione *δαμάσιππος* Bacch. III 23 sequitur epicum *ἰππόδαμος, ἰππότροφος* (Bacch. X 114, Pind. N X 41 saep.) vocem epicam *ἰππόβοτος*, cum vox epica quae est *ἰππηλάτα* leniter variata redeat *ἰπποσόας* (Pind. P II 65 saep.) et *ἰπποσόα* (fr. 107, 7 Pind. ex emendatione Bergkii), audacius et mutata et amplificata fiat (fr. Pind. 89) *θοῶν ἵππων ἐλάτειρα*, sicut Pindarus P II 2 Syracusas dixit *τροφοῦς ἵππων σιδαροχαρμῶν*, quae locutio cum respondeat voci epicae *ἰππόβοτος*, voce ultima ad epicum *ἰπποχάρμης* redire videtur. In epithetis novandis multum valuerunt et vox epica *ὠκυπέτης* et locutio supra laudata K 437 *θείειν ἀνέμοισι ὁμοῖοι*; bene addit Meylan-Faure l. l. p. 111 locutionem notam *τῶ δ' οὐκ ἀέκοντε πετέσθην*; nam Pindaro non solum equi re vera alati sicut Neptuni equitandi artis

1) Interiisse videntur cum aliae voces Homericæ tum pulcherrimæ, quæ equo adduntur, *ἐριανχένης* et *ὕψηχέες*, qua de voce rectius quam Meylan-Faure, qui l. l. p. 111 idem valere dicit utramque vocem, iudicaverunt schol. BT ad E. 772 et Passow, Philolog. Untersuch. XVII p. 54.

patroni¹⁾ equi O I 87 *περοῖσιν ἀκάμαντες* dicuntur aut Pegasus O XIII 87 *ἵππος περοῖεις* est, sed alii quoque equi Pindaro (fr. 221) et Simonidi (fr. 7) *ἀελλόποδες*²⁾, Bacchylidi (V 39) *ἀελλοδόμαι* sunt. Prorsus novatae esse videntur voces Pindari (O III 3) *ἀκαμαντόποδες* et Simonidis (fr. 29) *ἀπέλαστος*. Qui equis vehitur et in ea quam Pindarus (O III 37) dicit *διμφάροματον διφορηλασίαν* excellit, Bacchylidi est *διώξιππος* (VIII 44, praeterea Pind. Pyth. IX 4, fr. adesp. 85) *ἵπποδίνητος* (V 2) *ἱπώκης* (X 101), Pindaro *ἀρμασιδουπος* (fr. 17) *διφορηλάτας* (P IX 81, J I 17, quod aliquo modo ad epicum *ἱππηλάτα* redit) *εὐάροματος* (P IV 7 saep.) *φιλάροματος* (J VIII 20). praeterea in Iolai epitheto *ἱππόμητις* (J VII 9) novando audacter usus est Pindarus vocibus epicis quales sunt *ἱππόδαμος* et *πολύμητις*; qua de coniunctione complurium exemplorum infra plura dicenda sunt.

Accedit ac sic tandem ad carminis P IV v. 18 relabimur, quod poetis epicis vox quae est *ἵπποι* et equorum et currus significatione usurpata est; altera alteram excipit E 328/9 atque etiam currus significatione vox epithetis equorum ornatur, sicut Θ 129 de curru legitur *ὠκύποδες ἵπποι*. Qua licentia libenter usus est Pindarus³⁾, qui *χρυσέαισιν ἀν' ἵπποις* saepius (O I 41, VIII 51, fr. 30) habet eodem sensu, quo alias (eiusdem

1) Unde P IV 45 Neptunus *ἱππαρχος* est, sicut O VII 71 Sol *πῦρ πνεόντων ἀρχὸς ἵππων* et fr. 243 Aidonei epitheto epico utitur *κλυτόπωλος*.

2) Sicut Iris Homero *ἀελλόπους* est, quam voce epica quae est *ποδάνεμος* ornat Bacchylides, *ἀνεμώκεα κόραν* poeta fr. adesp. 106 (fortasse Pindarus iudice Bergkio) dicit.

3) Simili ratione Euripides Phoen. 172 habet de Amphiarao: *ἄρμα λευκὸν ἠμιστροφεῖ*.

carminis O I 87, P IX 6) dicit *δίφρον χρόσειον*, et P IV 18 *δίφρους ἀελλόποδας* praebet, cum N IX 4 *currum κρατήσιππον*, P II 11 *πεισιχάλινον* dicat.

Extremo loco pauca dicam de voce satis mira *ἵππαιχος*, quae quantum scio solius Pindari (N I 17) est et quamquam ne mentione quidem dignam putavit Dissenius Explicatt. p. 352, interpretatione egere videtur. Voce eos qui equis vecti pugnant significari, ita ut proxime ad vocem epicam *ἵππιόχαρης* accedat, statim sentimus; sed sic res non profligatur. Vocum similium Pindaricarum altera (fr. 173) *ἐθουαίχμας* sc. *στρατός* certa ratione ad hastas ingentes pertinet, nam *αίχμα* re vera hasta est N III 331, P I 66, de parte priore conferre possis *ἐθουαίτης* (J VII 4); altera *κρατεραίχμας* (J VI 38) cum sicut Bacchylidea (XVI 47) *ἀρέταιχος* significet hasta vel pugna validum, propius accedit ad eam significationem, quam altera pars in voce *ἵππαιχος* habere debet. Quod legitur P VIII 40 *παρόμεντας αἰχμᾶ* collato et Aeschyli Pers 974 *αἰχμᾶς ἀκόρεστον*¹⁾ et P I 48 *ἐν μάχαις παρέμεινε* interpretamur: in pugna permanere atque obdurare, atque N X 13 si quidem legitur *Ζεὺς θρόψεν αἰχμάν* Amphitruonis, non hastam, sed virtutem in bello probandam auxisse dicitur Iupiter. Confirmat nostram vocis quae est *αἰχμά* interpretationem fr. Pind. 199, quod opponit consiliis seniorum *αἰχμᾶς νέων*, hoc est virtutem et res in bello bene gestas, atque insuper accedit J V 33 b, ubi *Κάστορος αἰχμὰ Πολυδέυκεός τε* honorari dicitur, sicut versibus qui antecedunt Iolaus et Perseus, versibus qui sequuntur prae-

1) Quod ad *ἀκόρητος ἀντῆς* (N 621) *ἄτος πολέμοιο* (E 388) similia aperte redit; ceterum usu simillimo *ἀσπίς* apud tragicos pugna est (Eur. Phoen. 1326).

dicantur Aeaci generisque eius *μεγαλήτορες ὄργαι*. *Αἰχμὰ* igitur Pindaro non solum hasta est, sed etiam pugna et virtus in pugnis probata; vox autem, unde haec quaestiuncula orta est, *ἵππαιχμος* plane eodem modo vocem quae bene intellegitur *κρατεράιχμος* sequitur, quo vox epica *ἵπποκορούστης*, quae per se sensu caret, vocem quae est *χαλκοκορούστης* aut quo Iovis epitheton *νεφεληγερέτα* traxit ineptum illud *στεροπηγερέτα* ¹⁾.

Simili ratione explicatur vox quae est *βοαῦθος*, quae currus epitheton ²⁾ est P 481, Aeneae tribuitur N 477, viros fortes significare videtur in loco corrupto Pind. N VII 33, collato loco Homero, quo *ἀντή* pugnam significat λ 383; inter pugnae et vocum (cf. *ὄξεια ἀντή* O 312 de vocibus pugnantium) significationem pendet usus N IX 35. Accedunt ut melius intellegatur *βοαῦθος*, quae exemplo fuerunt locutiones *βοῶν ἀγαθός* et *θοὸς πολεμιστής*; sic vox mira quoque explicatur *πεζοβόας* N IX 34, de eo qui peditum in numero pugnat, et Sophocleum Martis epitheton *χαλκοβόας* (O. C. 1046), quod ad deum in armis aeneis pugnantem potius quam ad vocem aeneam ³⁾ pertinere dixerim.

1) Id quod monuit Meylan-Faure l. 1. p. 27.

2) „Quelque peu étrange“ iudice Meylan-Faure l. 1. p. 95.

3) Non ignoro E 859/60 et *χαλκείφωνος* (E 785) et id quod semel invenitur *βροίηπνος* Martis epitheton (N 521), quod quamvis cum schol. BT et Apoll. Soph. lex. Hom. ad vocem pertinere dicant, iam pridem non intellectum esse docet Et. Magn. addito: *ἢ μέγας ἢ δεινός*; sed collato loco Soph. O. R. 190, quem addit Schwartzius, dubito, nam Mars ibi est *ἄχαλκος ἀσπίδων* et *περιβόητος*, quod fere interpretatur vocem quae est *χαλκοβόας*.

CAPUT III.

DE CARMINUM A PINDARO ET IUVENE
ET SENE COMPOSITORUM ELOCUTIONE.

Quaestionem de Pythiorum carmine quarto, quod colore epico peculiari uti supra diximus, quoniam ad finem perduximus, restant reliqua carmina, quorum maxima pars cum ad unum genus epiniciorum pertineat et plus quinquaginta annorum spatium amplectatur, quaestio duplex obruitur, num ab epiniciis in elocutione recedant reliquorum generum reliquiae et in epiniciis Pindarus iuvenis quomodo a viro et a sene in elocutione discrepet. Atque prior quaestio eo absolvitur, quod elocutio carminum Pindaricorum praeter epinicia propter fragmentorum exilitatem nobis fere non nota est, quamvis eam non prorsus diversam fuisse ab epiniciorum elocutione doceant reliquiae; pauca quae ea de re et de Pindari arte et ingenio rectius inde iudicandis dicenda esse videntur in Epilogo invenies. Altera quaestio de singularum aetatum elocutione non sic ratiocinando profligatur; nam utraque ratio cogitari potest, aut poetam iuvenem ab exemplo epico iuvenili libertatis studio in elocutione quam longissime recedere, senem deficiente vigore et increscente fiducia, quae solido magni nominis fundamento nitatur, propius ad exemplum epicum accedere, aut iuvenem poetam anxie et religiose vestigia poetarum qui ante eum fuerunt premere, senem audacter loca nullius ante trita solo petere, sicut Eustathius l. l. artem Pindari his amplectitur: ὅλωσ δὲ δοκεῖ ὁ ἀνὴρ μὴ ἐθέλειν ποιηταῖς ἐτέροις φανερώς ἐπακολουθεῖν, εἰ δέ που καὶ ἀλῶ ἐφεπόμενος, ἔχειν ἐκτροπὰς τινὰς, δι' ὧν ἄλλην τινὰ τρέπεται παρὰ τὰς λεωφόρους.

Quae cum ita sint, quaestionem nisi collatis carminibus poetae iuvenis, viri, senis ad finem non perducemus atque bene nobiscum actum est, quod materia ad hanc quaestionem diiudicandam larga nobis praesto est. Extant carminum iuvenilium specimina praeter ea, quae certis traditionis testimoniis his temporibus tribuuntur, dico fr. 29/30 et P X, quod anno 498 compositum esse constat, duo carmina J VII (502) et N X (500) secundum luculentam commentationem Gaspardi¹⁾, quae mihi quidem persuasit; quorum carminum universa in dolens quantopere distet ab eis, quae viri sunt, nemo non sentit et facile Wilamowitzio²⁾ concedes carmina omnia ante bellum Persicum composita — exemplum utitur P VI (490) — immaturae esse iuventutis. Sequuntur vitae Pindari viginti anni summi vigoris, quibus pulcherrima debentur carmina, deinde post pugnam ad Oenophyta factam et Aeginam insulam, quae poetae quam maxime cordi erat, gravi casu afflictam (457/6) usque ad pugnam ad Coroneam factam (447), quae Boeotiam liberavit, hoc est per decem fere annos siluisse Pindari Musam, quantum nobis videre liceat, bene observat Gaspardus l. l. p. 161, nisi quod Psau-midi veteris amicitiae testimonium misit O IV, quod carmen prologus quasi est carminum senilium, quae agmen claudunt; exemplum luculentissimum est P VIII (446), cui tamen propter sententiarum similitudines, quas observaverunt Wilamowitzius³⁾ et Christium se-

1) C. Gaspard, Essai de chronologie Pindarique, Bruxelles 1900 p. 22/8; ceterum illud J VII 41 *ἔκαλος ἐπειμι γῆρας* pace Schroederi prolegg. p. 73 facilius poetae iuveni tribues collato J VI 15, quod victoris satis adulescentis in honorem compositum est.

2) Aristoteles u. Athen II 328.

3) Bacchylides (1898) p. 20.

cutus Gaspardus l. l. p. 162 sqq., suppres esse videntur N VI et N XI.

De discrepantia, quae inter singularum aetatum carmina intercedat, cum quod ad sententias tum quod ad elocutionem pertineat, multi multa observaverunt atque bene Leopoldus Schmidt¹⁾ nonnulla quae iuvenilis elocutionis Pindaricae propria esse videntur monuit, dico carmen in sententias breves quasi divulgum, sententias vix inter se coniunctas et similia. Iuvenis inter modestiam et arrogantiam animi pendens proprium est P X 53 sqq., ubi inter verba modesta legimus v. 56 ὄπα γλυκεῖαν ἐμάν, quod excusamus in poeta seniore et probato N III 9, N VI 54, Bacch. III 97, non excusamus in iuvene XX fere annorum. Simili ratione quod ad elocutionem attinet, modo epicorum pressit poetarum vestigia, cuius rei exemplum luculentissimum in lucem protraxit Wilamowitzius²⁾ N X 9 πολέμοιο νέφος, quod sequitur P 243/4, modo audacissime et voces novavit — ἀριστόμαχος P X 3, πολεμάδοκος P X 13, ἀκαμαντολόγῃας J VII 10, κελαινεγγής N X 84 — et locutiones, cuius rei exempla nonnulla sequantur. Id quod legitur P X 44 θρασεία πνέων καρδίᾳ aliquo modo sequitur epicam locutionem μένεα πνείοντες Ἀχαιοί, sed intercedente usu liberiore, quem habet Scuti v. 24 ὑπὲρ σακείων πνείοντες et Aeschylus Sept. 53 θυμὸς . . . ἔπνει, et simili ratione aliquantum ultra usum epicum progreditur J VII 34, ubi vir qui fortiter pugnans occidit dicitur: εὐανθέ' ἀπέπνευσας ἀλικίαν, cui comparanda est locutio epica A 514: θυμὸν ἀποπνείων. Artificiose

1) Pindars Leben und Dichtung (Bonn 1862) p. 51 sqq.

2) Eur. Herakles² II p. 236.

Gorgonis caput P X 46 dixit *ποικίλον variegatum*¹⁾ *δρακόντων φόβαισιν* crinibus qui angues sunt, qui usus sequitur locutiones epicas *ἔρκος ὀδόντων*, *ἔδος Θήβης* secundum Brugmanni explicationem²⁾; neque aliter iudico de vasis fictilis N X 35/6, quod olei plenum Panathenaeorum praemium est, descriptione: *καρπὸς ἐλαίας ἐν ἀγγέων ἔρκεσιν παμποικίλοις, γαίᾳ πυρὶ κανθεῖσα* Argum venit, quam adeo non cum Dissenio eximie ornata dico, ut frigidam eam et artificiosam esse contenderim assentiente poeta, qui nihil simile postea sibi concessit, nisi quod O IX 97 multo simplicius sagum *εὐδιανὸν φάρμακον ἀρῶν* dicit. Addo N X 17 *σπέρμ' ἀδείμαντον Ἡρακλέος* adiectivi traiectionis, rei apud Pindarum notissimae, exemplum esse paulo durius. Accedunt praeter has observationes ad elocutionem pertinentes loci nonnulli, in quibus offendimus et quos vix dignos esse diceremus matura Pindari arte, si tempora horum carminum ignota essent, dico N X 81/2 et locum saepe temptatum P X 36³⁾, quamvis minime negem iuxta hos locos, quos poetae iuvenili condonamus, alios inveniri, quos pulcherrimos esse facile concedes, dico imagines P X 51/2 et 59, quarum prior imaginem diligenter ad finem perducit, quod in loco J VII 27 mentione dignum habuit scholiasta p. 472, 2 Abel, altera puellas inducit victorem mirantes, quam rem nisi hoc loco non descripsit Pindarus, aut egregiam narrationem ex Dioscurorum fabula depromptam, quae inde a v. 49

1) De re conferas Herodam puerum verberatum III 89 *ποικιλώτερον ὕδρας* dicentem.

2) Griech. Grammatik³ p. 393.

3) Quem cum scholiasta collatis *ὀρθαγόρας* Ar. Eccl. 910 et schol., Hesychio s. v. *ὀρθίας*, Anth. Plan. 261 interpretari malo quam cum castis viris doctis Didymo et Schmidtio l. l. p. 55 adn.

carmen N X concludit atque digna est, quam summis laudibus augeat Gaspardus l. l. p. 29.

Carmina igitur iuvenilia habent non pauca, quibus discernantur a ceteris, atque eodem modo carmina senilia et sententiis et universo elocutionis colore inter se similia sunt atque a ceteris recedunt. Sententiis similibus, quas observaverunt viri docti, addo, quod P VIII 83 et N XI 26 eximia arte eorum meminit poeta, qui victi ex certamine redeunt, quod alibi non fit; atque elocutionem quidem simplicem esse nemo non sentit, ad exemplum epicum proprius eam accedere iure fortasse quispiam dixerit. Sed ea pars elocutionis, quam cognoscere hoc loco nostra interest, colorem epicum dico, in neutro carminum genere, neque in iuvenilibus neque in senilibus, ita a reliquorum carminum usu recedit, ut aliquid de poetae arte et consilio inde concludi possit; nam utroque in genere occurrunt formulae et voces epicae aut non mutatae aut variatae, voces et locutiones, quae exemplum epicum plus minusve aperte prae se ferunt, voces denique, quae novatae esse videntur sine exemplo epico. Igitur per totam vitam Pindaro in elocutione sua excolenda multum valuit sermo epicus, quod fortasse miramur collatis eis, quae acerbe contra eorundem poetarum inventa iecit; sed sicut Choerilus Samius poeta epicus materiam carminum Homericorum reiecit, elocutione usus est, ita Pindarus quoque et re demonstravit, quid sentiret de elocutione epica, et expressis verbis N VII 21 Homerum, cuius arti fallaci illi quidem tamen *σεμνόν τι* inesse concedit v. 23, epitheto Homericō *ἀδνεπῆ* dixit et in eis quoque quae sequuntur colorem epicum inesse voluit insertis formulis epicis v. 28 *ξανθῶ Μενέλα, ναυσὶ θοαῖς*, cum v. 22 *ποτανὰ μαχανά* commonefaceret epi-

cam locutionem *ἔπεα πτερόεντα* ¹⁾; denique Aiacem v. 27 *κράτιστον Ἀχιλλέος ἄτερ* dixit sicut Homerus dixit B 768/9, Homerum secutus Alcaeus *ἄριστον πεδ' Ἀχιλλέα*.

Una igitur quod ad colorem epicum attinet est elocutio, qua carmina Pindarica composita sunt, quae tamen non Pindari solius propria est — sic non intellexeretur elocutionem non una cum poetae et hominis progressu, quem sub oculis habemus, mutari —, sed illius carminum generis adeo communis est, ut Pindaricum illud fr. 169 *νόμος ὁ πάντων βασιλεύς* iure ei inscribi possit²⁾. Cuius rei luculentum est exemplum carmen illud O V, quod num vere Pindaricum esse dicamus cum Godofredo Hermanno³⁾ an imitatoris cum Leutschio⁴⁾ Jurenka⁵⁾ Wilamowitzio⁶⁾ aliis, ex elocutione vix quisquam diiudicabit; contulit singulas fere voces cum aliorum carminum locis similibus Mezgerus⁷⁾, sed prorsus eadem est elocutio, quod quidem ad colorem epicum attinet, quem significant formula epica v. 18 *εὐρὸν ῥέων* = B 849, vox epica *ὑψίζυγος* satis infeliciter in *ὑψινεφής* v. 18 mutata, cum voces vere Pindaricae inveniantur v. 1 *ἄωτον*, v. 21 *δαιδάλλειν* et id quod gravissimum est neque neglectum a viris doctis, e. gr. ab Jurenka l. l. p. 14, v. 3 *ἀγαμαντόπους*, quod praeterea occurrit O IV 1. Elocutio igitur ansas non praebet ad rem diiudicandam atque in eo quod de sententiis et de compositione utriusque carminis et de uni-

1) Similius J V 63 *πτερόεντα ὕμνον*.

2) Cf. ea de re disserentem Wilamowitzium Isylli p. 166 adn. 5.

3) Opuscul. VIII 99 sqq., ubi festive Leutschium recensuit.

4) Philologi I 116.

5) Stud. Vindob. XVII 15 sqq.

6) Hieron u. Pindar p. 1306.

7) Pindars Siegeslieder erklärt (Leipzig 1888) p. 146 sqq.

versa rerum condicione feres iudicium positum est, num utrumque carmen Pindaro adscribere velis an mecum ab imitatore hoc in genere exercitato illo quidem et diligenti, sed ingenio carente profectum esse dicas. Ceterum voces ex illo carmine depromptas de consilio omittam in quaestionibus ad elocutionis Pindaricae colorem epicum pertinentibus, ad quas nunc nos convertimus atque agmen ducant formulae epicae.

CAPUT IV. DE FORMULIS ET VOCIBUS EPICIS.

Epicum colorem cum formulae ex carminibus epicis, ubi saepissime redeunt, notae aut omnino non aut lenissime mutatae apertissime demonstrare videantur. ab his formulis epicis, quae inveniuntur in elocutione Pindarica, incipiamus, quas enumerabimus carminum ordine servato, ita tamen ut eae quae plus uno loco inveniuntur et sic illae quoque formularum munere funguntur, agmen ducant. Sunt autem formulae epicae in Pindari carminibus quantum scio hae:

πολιᾶς ἄλός (O I 71, P II 68, J (III 74) IV 56)	= μ 180
ἄρμα θεόν (O I 110, VIII 49)	= P 458
θεὰ ναῦς (O VI 101, XII 3, P V 87, N VII 28, fr. 221)	= Ξ 410
χάλκεος Ἄρης (O X 15, J (III 33) IV 15)	= E 704
χάλκεος οὐρανός (P X 27, N VI 4)	= P425.

Singulis locis inveniuntur

Olympiorum:

I 1 αἰθόμενον πῦρ	= Π 293
I 4 φίλον ἦτορ	= Γ 31
I 76 ἔγχος χάλκεου	= Γ 317
II 83 βέλος ὠκύ	= E 112

III 33 γλυκὺς ἡμεροσ	= Γ 446
IV 20 ἔντεα χάλκεια	= Σ 130/1
VI 10 κοίλαι νᾶες	= Φ 32
VI 20 μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι	} = κ 299 μακάρων μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι.
VII 65 θεῶν ὄρκον μέγαν	
VI 25 ὄδον ἀγεμονεῦσαι	= ξ 261
VI 48 Πυθῶνος πετραέσσας	= Β 519
VII 15 ἄνδρα πελώριον ¹⁾	= ι 187
IX 11 πτερόεις οἰστός	= Ε 171
IX 76 οὔλιος Ἄρης	= Scut. 192
X 95 κλέος εὐρύ	= α 344
XII 5 ἀγοραὶ βουλαφόροι	= ι 112
XIII 90 Χίμαιραν πῦρ πνέοισαν	= Theog. 319
<i>Pythiorum:</i>	
I 74 ὠκνύφρων ναῶν	= Κ 308
II 10 ξεστὸν δίφρον	= Ω 322
II 89b μέγα κῦδος ἔδωκεν	= Θ 176/216.
De P IV supra actum est	
IX 34 ὀρέων σκιοέντων	= Α 157.
<i>Nemeorum:</i>	
I 37 χρυσόθρονος Ἥρα	= Α 611
I 52b φάσγανον τινάσσω	= Χ 311
I 71 γάμον δαινύναι	= h. IV 141
„ θαλερὰ ἄκοιτις	= Theog. 921
V 24 χρυσέφ πλακτρω	= h. II 7
VI 3 caelum deorum ἔδος ἀσφαλὲς αἰέν	= ξ 42

1) Fortasse mentione dignum illum „virum ingentem“ ex schol. 28 a Drach. τεσσάρων πηχῶν καὶ πέντε δακτύλων, h. e. Attico modulo adhibito 1,88 m fere fuisse; cf. Aristophan. Ran. 1014, Alcaei fr. 33, 5 et viros magnos, quos ibi adnotavit Bergkii, quo e numero nemo „siebenellenlang“ secundum nostram locutionem; ceterum hunc Alcaei locum imitari Herodotum VII 117 adnotat Schwartzius collato Dielesio Herm. 22, 424.

VI 10 βίον ἐπητανόν	= Op. 31
VI 52 φαεννάς Ἄδος υἱός	= δ 188
VII 99 γήραι λιπαρῶ	= λ 136
VIII 13¼ γονάτων ἄπτεισθαι	= A 512
IX 35 ὄξεϊα αὐτά	= O 312
IX 38 δυσμενέων ἀνδρῶν στίχας	= δ 246 Γ 196
X 9 πολέμοιο νέφος	= P 243
X 56 ὑπὸ κεύθεσι γαίας	= X 482
X 64 μέγα ἔργον ἐμήσαντο	= ω 426
X 71 πολόεντα κεραυνόν	= ψ 330.
<i>Isthmiorum:</i>	
I 5 κεδνοὶ τοκῆες	= P 28
I 15 χερσὶ νωμῶν	= φ 245
II 26 ἐν γούνασιν πίπτειν	= E 370
VII 8 πυκναὶ βουλαί	= B 55
VIII 25 στονόεντ' ὀμαδόν	= λ 383.
<i>Fragmentorum:</i>	
79b αἰθομένα δᾶς	= α 428
130 θνοφερᾶς νυκτός	= ν 269
142 μελαίνας νυκτός	= θ 486
153 πολυγαθῆς Διώνυσος	= Theog. 941
157 ρήπια βάζεις	= δ 32
171 φίλα τέκνα	= B 315.

Quo indice, quem augeri posse minime negaverim, perlustrato vereor ut in partes eas Ottonis Schroeder prolegg. II 100 contententis Pindarum tritas illas locutiones epicas rarissime adhibuisse; neque magis viro docto adstipulor dicenti Pindarum pro virili parte memorias epicas ut oblitteraret studuisse in eis quae variavit formulis epicis, quarum indicem addo. Priore loco eas enumero locutiones, quae lenissime variant locutionem epicam, sequuntur eae, quae paulo longius recedunt ab exemplo epico:

- O II 39/40 παλαίφατον χρῆσθέν ~ ι 507 π. θέσφατα
 III 25 θυμὸς ὦρα ~ Σ 426 θ. ἄνωγεν
 III 32 ἐθάμβαινε σταθείς ~ ε 75 στάς θηεῖτο
 VII 32 εὐώδεος ἐξ ἀδύτου ~ Γ 382 ἐ. θάλαμος
 VII 61 πολιὰ θάλασσα ~ ι 564 π. ἄλς
 VIII 35 πτολίπορθοι μάχαι ~ E 333 π. Ἐννώ
 IX 50 χθόνα μέλαιναν ~ B 699 γυῖα μ.
 P I 19b στέρα λαχνάεντα ~ Σ 415 στήθεα λ.
 I 34 πομπαῖος¹⁾ οὔρος ~ A 479 ἱμενος δ.
 I 48 τλάμονι ψυχᾶ ~ E 670 τ. θυμὸν
 II 26 γλυκὸν βίωτον ~ ε 152 γ. αἰών
 III 39/40 σέλας Ἀφαιίστου ~ T 375/6 σ. πυρός
 V 56 πύργος ἄστεος ~ λ 556 π. Αἰχαιοῖς
 V 61 δῶκε φόβω ~ ρ 567 ὀδύνησιν ἔδωκεν
 IX 35 ἀλκᾶς ἀπειράντου²⁾ ~ E 245 ἰν' ἀπέλεθρον
 X 33 κλειτὰς ἐκατόμβας ῥέζοντας ~ η 202 ἔρδωμεν
 ἀρακλειτὰς ἐ.
 N II 13 φῶς μαχατὰς ~ σ 261 ἄνδρες μ.
 VII 91 ἀταλὸν θυμὸν ἀμφέπων ~ Σ 567 ἀταλὰ φρο-
 νέων
 X 60 ἀμφὶ βουσὶν χολωθεῖς ~ Ψ 88 ἀ. ἀστραγάλοισι χ.
 J I 8 ἐν Κέφῳ ἀμφιρῦτῳ ~ λ 325 ἐν Δίῃ ἀ.
 V 34 μεγαλήτορες ὄργαι ~ ι 500 μ. θυμὸς
 VI 41 χεῖρας ἀμάχους } ~ A 567³⁾ χεῖ-
 VIII 65 (N I 45) χερσὶν ἀφύκτοις } ρας ἀάπτους

1) Estne interpretatio? cf. Et. Mag. [+ Hesych.] s. v. ἱμενος: [εἰ μὲν δασέως] πορευτικὸν ἀπὸ τοῦ ἰννεῖσθαι, [εἰ δὲ φιλῶς] ὕγρον, τὴν ἱμάδα; alteram interpretationem habent scholl. ABT ad A 479.

2) Monuit Schwartzius in scholis aestate 1902 de Pindaro habitis, cf. praeterea ἀπέλεθρος = ἄμετρος schol. B ad. l. l., lex. Hom. Apollon. Soph.

3) Proxime accedit ad Pindaricam interpretatio anonyma in schol. ABT: ἀπροσπελάστους.

- VI 51 εἶπε φωνήσαις ~ α 122 φ. ἔπεα . . προσήνθα
 VI 22 ἔκπαργλος ἰδεῖν ~ χ 405 δεινὸς εἰς ὄπα
 ἰδέσθαι
 VIII 41 ἄφθιτον ἄντρον ~ Σ 370 δόμον ἄ.
 VIII 55 οὔρος Αἰακιδᾶν¹⁾ ~ Θ 80 ὀ. Ἀχαιῶν
 fr. 88 ἀνέμων ῥιπαῖσιν ~ Ο 171 ῥιπή Βορέαο
 89 θοῶν ἵππων ~ Δ 500 ἰ. ὠκειάων
 235 ἐν πόντον πελάγει ~ ε 335 ἄλὸς ἐ. πελάγεσσι
 Duas locutiones epicas coniungunt
 O VII 57 ἄλμυρα βένθεα ~ α 53 θαλάσσης β.
 ~ δ 511 ἄ. ὕδωρ
 P V 51 ἀταρβεῖ φρενί ~ N 299 ἀταρβής
 ~ Γ 63 ἀτάρβητος νόος
 N V 11 πίτυνα ἐς αἰθέρα χεῖρας ~ λ 392 πίτυνας χεῖρας
 ~ O 371 χ. ὀρέγων εἰς
 οὐρανόν
 J I 37 ἀμετρήτας ἄλὸς ~ ψ 249 ἀμέτρητος
 ~ δ 510 πόντον ἀπείρονα.

Quibus formulis epicis facili negotio ingens moles singularum vocum addi potest, quae epicorum poetarum et Pindari solius communes videntur esse; e. gr. dico: ἀράνωρ, ἀγκυλότοξοι, ἀκαιοκόμας, ἀνύμων²⁾, ἀργικέρανος, ἀργυρόπεξα, δολιχήμετος, δολοφραδής, εὐρουσθενής, κλυτόπωλος, κμισσάεις, λιπαροπλόκαμος, ποδαρκής, πολίβουλος, ὑπερμενής, χοροῖτυπος. Quarum vocum tamen, etiam si Thesaurus linguae Graecae locupletissimus omnes qui extant locos optime et collectos et digestos praeberet, ne sic quidem indicem hoc loco proponerem,

1) Observavit Godofredus l. l. p. 46; ἔρισμα Ἀκράγαντος O II 6b Ἑλλάδος fr. 76 schol. O II 12a Drach. recte ad Γ 229 ἔριος Ἀχαιῶν revocat; cf. O II 82 κίονα Τροίας.

2) O X 27, quo loco excepto vox interiisse videtur apud recentiores poetas, in locum successit ἀμειψής.

cum perierint tot carmina epica, perierint poetae qui ante Pindarum fuerunt lyrici omnes, aequales autem praeter Bacchylidem fere ignoti sint atque num aliquam vocem Pindarus novaverit necne, nemo certa ratione diiudicare possit. Multo pluris interest eos locos cognoscere, quibus exemplum epicum quasi subauditur; quam rem bene observavit scholiasta ad P II 40 *καλὸν πῆμα* laudato Theogoniae illo 585 *καλὸν κακόν*. Raro nomen Homeri additur sicut eo loco de quo supra egimus P IV 278, sed statim in animo versantur versus nobilissimi A 524 sqq. cum N I 14 (*Ζεῦς*) *κατένευσεν οἱ χαίταις* aut J VIII 45 (*Κρονίδαί*) *ἐπὶ γλεφάροις νεῦσαν ἀθανάτοισιν* legatur. sicut Hesiodaeo Amoris epitheto *λυσιμελής* (Theog. 311) subesse verum illum Odysseae σ 212: *τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ' ἔρω δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν* statim sentimus. Simili ratione quod legitur J VIII 37 *Ἄρει χειρᾶς ἐναλίγκιος* ad exemplum epicae locutionis B 479: *Ἄρει ζώνην ἴκελος* formatum est et locutioni quam habemus N III 52 de Achille: *ποσσὶ γὰρ κράτεσκε* subest epitheton epicum quale *ποδάκης, ποδάροκης, πόδας ὠκύς* vel *ταχύς*¹⁾, atque siquidem poeta J VI 32 virum ingentem *οὔρει ἴσον* dicit, subauditur epicum illud κ 113, ubi Ulixis socii inveniunt Lapitharum reginam *ὄσσην τ' ὄρεος κορυφήν* aut,²⁾ ι 191; denique fr. 182 non solum locutionem epicam *ὦ πόποι* communem habet cum initio orationis α 32. sed etiam cognatis aliquo modo sententiis totiusque orationis colore cum loco illo Odysseae coniungitur.

1) Composuit Meylan-Faure l. l. p. 58.

2) Id quod adnotat Schwartzius.

CAPUT V.

PINDARUS QUOMODO LOCUTIONES ET VOCES
SECUNDUM EXEMPLUM EPICUM NOVAVERIT.

Ad finem perducta quaestiuncula de eis, quae Pindarus ex epico sermone aut immutato aut leniter variato sumpserit, novam aggredimur et difficiliorem et graviorem, quae est de eis, quae Pindarus secundum exemplum epicum novaverit. Specimen talis quaestionis proposui in eis quae supra in capite de P IV scripto dixi de equorum equitum curruum epithetis Pindaricis et Bacchylideis. Qua in re hoc tamen imprimis nobis cavendum esse videtur, ne putemus quaestionem ad finem perduci posse adscriptis ad singulas fere voces Pindaricas exemplis epicis, secretis fortasse nonnullis, quae Pindari ingeniose novantis esse videantur, atque ea ratione, quomodo elocutio Pindarica orta sit, potius dixerim elaborata a scriptore, non a poeta, apertum fieri et manifestum. Nam adeo non dicemus Pindarum dedita opera diu quaesivisse, quomodo vocem aliquam traditam aut mutaret aut novam inde fingeret, ut putemus ultro poetae in mente aliam faciem ut ita dicam induisse voces, quas accipiebat, et imprimis duas voces, puta dei epitheta, in unam eamque novam confluisse¹⁾. Pauca Pindari secundum exemplum epicum

1) Qua in re gaudeo me consentire cum Reichenbergero, qui loco laudato p. 47 contendit locutionem Pindaricam *σέλας Ἀφαιστον* ortam esse „aus einer Art Kreuzung der beiden hom. Wendungen *φλόξ Ἐφαιστοιο* und *πυρός σέλας*“ et cum Stolzio, qui stud. Vindob. XXV (1903) p. 244 vocem epicam *μελίφρων* ortam esse dicit ex coniunctis vocibus *εὐφρων* et *μελιηδής* et ut sententiam suam fulciret nomina propria (sec. Fick-Bechtel, Die gr. Personennamen praef.

novantis exempla proferam et praeunte Eustathio incipiemus ab epithetis deorum. quae a Bruchmanno¹⁾ diligentissime collecta praesto sunt et in quibus quanta arte epitheta epica secutus novaverit Pindarus, bene intellegitur.

Primo loco epitheta Iovis enumerabimus. Inveniuntur apud Pindarum

Iovis epitheta epica: (praeter ea quae nominum priorum instar sunt *Αἰγίοχος* et quae Pindaro cum Bacchylide communia sunt *Κρονίδας* et *Ὀλύμπιος*, quibus epithetis accedit locutio epica *Ἥρας πόσις* N VII 95) *ἀθανάτων βασιλεύς*, *μέγιστος πατήρ*, *ξείνιος* et *ξένιος*, *ὑπάτος*; accedit si quidem Eustathio (fr. Pind. 15) fidem habemus *ἐρισφάραγος*²⁾.

Iovis epitheta, quae exemplum epicum sequuntur: *ἄφθιτος* P IV 291 sequitur locutionem epicam Ω 88 *Ζεὺς ἄφθιτα μῆδεα εἰδώς* eadem translatione qua Homerus B447 aegida *ἀγίραον ἀθανάτην τε* dixit et Iupiter siquidem invocatur O VII 87 *Ζεῦ πάτερ, νότοισιν Ἀταβυρίον μεδέων*, nemo non sentit exemplum epicum Γ 276 *Ζεῦ πάτερ Ἴδηθεν μεδέων*. Duo epitheta epica in unum confluisse dico in eis quae sequuntur Iovis epithetis Pindaricis: *βαρύγδουπος* et *βαρυσφάραγος*, quibus praeter similia *ἐρισφάραγος* et *ἐριγδουπος* exemplo fuit *βαρύ-*

p. IX) contulit ex aliorum nominum partibus ita copulatis, ut nova coniunctio intellegi non possit, orta; quae ratio quamvis non valeat in poetam elocutionem suam novantem, quantopere in ipsius linguae legibus et consuetudine positum fuerit tali modo vocum novandarum occasionem faciliorem reddere, aperte demonstrat.

1) Supplement zu Roschers Ausführl. Mytholog. Lexicon, ubi locos Pindaricos invenies, quos equidem non laudabo.

2) Bacchylides colorem epicum in Iovis epithetis *ἀργικέρανος*, *ἐρισφάραγος*, *ὑψίξυγος*, *ὑψιμέδων* prae se fert.

κτυπος, et εὐρύζυγος et εὐρύτιμος, in quibus novandis praeter id quod recte affert Eustathius l. I. ὑψίζυγος et ἐρύτιμος me iudice multum valuit vox epica εὐροόπα¹⁾).

Iovis epitheta nova: Praeter ea quae fortasse ad exemplum epicum quod interiit revocanda sunt epitheta τέλειος, quod Pindaro cum Aeschylō et Bacchylide commune est, et γενέθλιος, cui simili est γεννήτωρ (Suppl. 196), et ἐλευθέριος restant duo epithetorum genera, quorum alterum ad Iovem primum locum inter deos tenentem, alterum ad fulminatorem et tonantem pertinet. Prioris generis sunt Pindarica: ἀγριῶν Ὀλύμπιος, ἀριστοτέχνα, δεσπότας Ὀλύμπου, κράτιστος θεῶν, κύριος πάντων, ὑπέριτατος, ὕψιστος. Bacchylidea: ἀρίσταρχος, ἀρχαγὸς θεῶν, μεγιστοπάτωρ; alterius, quod poetis occasionem praebebat pulchra epitheta novandi, sunt Pindarica: αἰολοβρόντας, ἐγγεικέρωννος, ἐλασιβρόντας et ἐλατήρ βροντᾶς ὑπέριτατος²⁾, καρτεροβρόντας, ὀρσίκτυπος et ὀρσινεφής³⁾, στεροπᾶν κερωννῶν τε πρότανις, φοινικοστερόπας⁴⁾ atque agmen claudit vox Bacchylidea κερωννεγλής.

Olympiorum Nemeorumque patronum excipiat Py-

1) Quae vox praeterea exemplo fuit vocibus Bacchylideis his: εὐρονάξ (epice ἄναξ), εὐρυβίας (epice ἐρισθενής, quod sequuntur quae Bacchylidi cum Pindaro communia sunt μεγαλοσθενής, μεγασθενής), εὐρυνεφής (epice ὕψινεφής).

2) Subest aliquo modo ὕψιβρεμέτης, sed artificiose reconditum.

3) Similes sunt voces Bacchylideae: ὀρσίαλος (Neptuni epitheton, quod sequitur hym. hom. XXII 2 κνητήρα θαλάσσης et ε 291, unde praeterea orta sunt epitheta Pindarica ἀγλαοτρίαινα, Εὐτρίαινα, ὀρσοτρίαινα) ὀρσιβάνχας, ὀρσίμαχος (Minervae epitheton, quod sequitur Δ 439, ἐργεμάχη, ἐργεκῆδομος).

4) Recedit ab epico ἀργικέρωννος, cf. Bacchylideum φοίνισσαν φλόγα XVII 56.

thiorum praeses Apollo. Atque inveniuntur apud Pindarum

Apollinis epitheta epica: ἀκροσεκόμας, ἐκάεργος, ἐκαταβόλος, τοξοφόρος, (Λατοΐδας, Φοῖβος nominum propriorum instar sunt) χρυσάωρ, denique χρυσοκόμας, quod Dionyso tribuitur a poetis epicis, casu non servatum est epicum Apollinis epitheton.

Apollinis epitheta, quae exemplum epicum sequuntur: θάλλων χρυσέα κόμα et χρυσοχαῖτα redeunt ad epicum χρυσοκόμης, quod praeterea aliquo modo sequitur χαταίεις; nihil praeterea inveni.

Apollinis epitheta nova: Praeter nomina propria Λοξίας, Μουσαγέτας, Πύθιος, σκοπὸς Δάλου et id quod Homericam vocem ἀργυρότοξος ut ita dicam supplet εὐρυφαρέτρας, prorsus nova sunt εὐρουσθενής, ὀρχήστιας, ἀγνός.

Fratrem et nepotem sequatur Isthmiorum patronus Neptunus, cuius epitheta eodem modo digesta propono. Sunt in Pindaro

Neptuni epitheta epica: βαρύκτυπος, γαιαόχος, εὐρουσθενής, κινητήρ γᾶς, Κρόνον υἱός.

Sequuntur exemplum epicum: ἐλελίχθων, σεισίχθων, Ἐννοσίδας, ἐλασίχθων, quod recte ad ἐννοσίγαιος revocat sicut ea quae antecedunt Eustathius l. l., quamvis fortasse in voce novanda valuit etiam locutio qualis invenitur δ 50ὸ ἤλασε . . . πέτρην; εὐρουβίας εὐρουμέδων sequuntur εὐρουκρείων, μεγασθενής id quod supra legitur εὐρουσθενής, denique πόσις Ἀμφιτρίτας locutionem epicam πόσις Ἥρης.

Epitheta nova: (praeter nomina propria δεσπότης Ἴσθμου, Ἴσθμιος, Κρόνιος, Πετραῖος et ea quae p. 39 adn. 3 enumeravi) ἀγλαὸς, δεσπότης ποντομέδων¹⁾ secundum

1) Cf. Aeschyl. Septem 122 ποντομέδων ἄναξ.

fratris epitheton ὑψιμέδων, εἰνάλιος, εὐεργέτας ἀομάτων, ἵπποδρομῖος, κλυτόπωλος.

Singulorum certaminum patronos excipiat Musa, quae carmina regit, et Χάρις, quae gratiam victori donat et poetae. Inveniuntur apud Pindarum

Musarum epitheta epica: Ἐλικωνιάδες, κόρα Διός, Περιίδες, quae nominum priorum instar sunt, praeterea χρυσάμπυκες.

Musarum epitheta quae exemplum epicum sequuntur: ἀδύπνοος et εὐφώνοι sequuntur vocem epicam ἠδυνέπειαι, cum N III 10 οὐρανοῦ κρέοντι θυγατῆρ redeat ad illud θυγατῆρ Διός, accedente praeterea singulari dativi usu, qui aliquo modo sequitur usum epicum β 96 κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες¹⁾, qui tamen non plane similis est.

Musarum epitheta nova: ἀγλαόθρονος, ἀργύρεαι²⁾, βαθύκολποι, ἑκαταβόλοι, εὐθρονος, ἠύκομος, ἰοπλόκαμος ἰόπλοκος, ματήρ, μελίφθογγοι, πότνια, χρυσέα.

Gratiae vel Gratiarum in Pindaro desunt epitheta³⁾ aut epica aut exemplum epicum quae sequuntur; itaque enumero *epitheta nova* (praeter id quod nominis proprii instar est βασίλειαι Ἐρχομενοῦ):

αἰδοία, αἰδιμοί, βαθύζωνοι, ἐρασίμολος,

1) Vocem quae est ἐμοὶ Wackernagelius in scholis etiam secundi non solum tertii casus munere functam esse docuit collato epico κλυθι μοι.

2) Sicut Schroederus de hoc epitheto (fr. 287) dubito, cum nullum aliud epitheton mihi notum sit, quod secundum epicum ἀργυρόπεξα, quod Pindarus de calcei colore interpretatus est, qua de re infra disputabo, cum voce argenti compositum ad pulchritudinem describendam usurpetur; E. Schwartzius de Musis venalibus cogitat sicut carmina venalia dicuntur J II 8 αἰοδαὶ ἀργυρωθεῖσαι πρόσωπα.

3) Quo in numero esse non recte dicit Bruchmannus l. l. epitheton quod est κοιναί O II 50; simili errore in Apollinis epithetis enumerat σοφός P IX 50 et εὐεργέτας P V 44 l. l. p. 24 et 30.

ζωθάλιμος¹⁾. ἠύκομος. κελαδενναί. ξανθαί. σεμναί. φιλησίμολπος.

Utrumque igitur dearum genus epithetis epicis fere carebat (Gratiarum epitheta epica *λιπαροκρήδεμνος*, *καλλιπάροχος* non recepit Pindarus): itaque poeta. postquam epica Musarum epitheta artificiose variavit, ad feminarum pulchrarum epitheta epica confugit. quorum largam copiam excoluerunt poetae epici a Pindaro ipso vix auctam, quem talium rerum incuriosum fuisse demonstrat Bacchylides comparatus, cuius ingenium voces quales sunt *ιμερόγνιος*, *τανίσφυρος*, *χλωραυχήν*, *λιπαρά*, *ύψαυχήν*, imprimis descriptio pulcherrima XVI 101—108 ostendunt: contra quanto iuvenum pulchrorum amore incitetur Pindarus saepe — O VI 76, IX 65, N III 19, XI 12, J II 4, VII 22, fr. 123 aliis locis victoris pulchritudinem praedicantibus — prodit, qua in re tenemus poetam Thebanum a Ceo toto caelo distantem²⁾.

Fauca addo de Musarum epitheto novo *μελίφθογγος*, quia his in vocibus cum melle compositis luxuriat Pindarus ac solus ille quidem, nam Bacchylides, quamvis se ipse IX 10 *νασιῶτιν λιγύφθογγον μέλισσαν* appellet, nihil habet praeter epicum *μελίφρων* et id quod cum Aeschylo commune habet *μελίγλωσσοσ*. Pindarus autem habet non solum epitheton epicum *μελιαδής*, quod sequitur *μελιγαθής*³⁾, cum audacius formata sit locutio *μελιτόεσσα εὐδία* O I 98 et P VI 54, ubi dulces iuvenis

1) Explicat Eustathius l. l. *καθ' ἣν ζῶν τις θάλλει*, falso ille quidem, quod docet vox epica *βιοθάλιμος* (hym. hom. IV 190) quae significat: *ζῶν καὶ θάλλον*, ut explicatione utar schol. O VII 19 h Drach.: veram epitheti Pindarici interpretationem alter scholiasta 19 c Drach. profert: *ἡ θάλλειν τοὺς νικῶντας ποιῶσα*.

2) Qua de re conferas Wilamowitzium Orestie II p. 30.

3) Intellegitur collata voce epica *πολυγηθής*.

Thrasylbuli animi aequare dicuntur *μελισσᾶν τροχὸν πόνον*, h. e. mellis dulcedinem, quamvis de favis loquatur poeta — sed imprimis Pindaro exemplo fuit Homericum illud A 249¹⁾ de Nestoris voce melle dulciore et Sirenium epitheton *μελίγηρος*, quod non solum recepit, sed etiam variavit in *μελίφθογγος*, unde haec quaestiuicula orta est, et audaciora illa *μελίκομπος μελίγδουπος*. Sin autem fragmento 246 a pessime habito carmina *μελίροθα* dicuntur, hoc ad mellis vocem pertinet a Pindaro de carmine usurpatam, qui usus originem cepisse videtur ab imagine potionis ex melle et lacte mixtae, cui carmen suum comparat N III 77 sicut cum nectare comparat O VII 7, et minus durus est in locutione J V 53 *ἐν μέλιτι καὶ τιμᾷ*, quae est de carmine et honorem afferente et dulcissimo, quam nude positum illud O X 98 *μέλιτι καταβρέχων πόλιν* pro: urbem carmine honorans, quod lenius fit eo quod vox quae antecedit v. 94 *ἀναπέσσει* collato γ 445 ad res sacras nos revocare videtur. Praetereundo monuerim poetam fr. adesp. 81 B¹, cum mira ratione carmina Musarum *μελιπτέρωτα* dicat, fortasse Pindarum male intellectum imitari.

Extremo loco, qui Pindaro quam maxime cordi est, Hercules brevi mentione dignus esse videtur, qua in re tamen moneo periisse carmina epica, quibus Hercules praedicatus est, atque in eis quae nobis servata sunt Herculem advenam esse et nisi in eis aut carminibus aut carminum partibus, quae recentioris originis sunt, apparere. Itaque perpauca omnino extant Herculis epitheta epica: *Ἄλκμηνης ἄλκιμος υἱός* (Theog. 526), *θεῖος*

1) Locum Iliadis laudat fr. 152 *μελισσοτεύκτων κηρίων ἐμὰ γλυκερώτερος ὄμφα*, ubi pari artificio ac P IV 54 favi in locum mellis succedunt.

(O 25), *Θηβαγενής* (Theog. 530), *θρασυνάρδιος* (Sc. 448), et *θρασυνέμων* (E 639)¹⁾, *θυμολέων* (E 639), *καρτερόθυμος* (φ 25), *καρτερόφρων* (Ξ 324), *μεγάλων επίστωρ ἔργων* (φ 26), quo e numero nullum apud Pindarum, qui habet *Herculis epitheta ad exemplum epicum formata: θρασυνήχανος*, quod Wilamowitzius²⁾ recte ad *πολυμήχανος* revocat, et *σθένος Ἡρακλέος*, cui subest Σ 117 βίη *Ἡρακλῆος*³⁾. Contra apud Pindarum inveniuntur *Herculis epitheta nova: ἀριστόμαχος ἀδείμαντος*⁴⁾ *πάντολμον σθένος Ἡρακλέος* (fr. 29) *ὑπέρβιος*⁵⁾.

Quibus deorum epithetis perlustratis quanta arte tradita orationis ornamenta suum in usum verterit Pindarus mihi videor demonstravisse; ceterum Bacchylides multa id genus praebet, sicut Dianam X 39 *τοξόκλυτον* dicit secundum epicum *τοξοφόρος* aut, cuius rei exempla nonnulla in Pindaro quoque supra adnotavimus, Dianam epitheto ornat, quod Minervae epitheton epicum

1) Utramque vocem epicam non solum receptam esse a Bacchylide, sed multis vocibus Pindaricis et Bacchylideis exemplo fuisse mentione dignum: Bacchylides cum Pindaro commune habet *θρασυνμήδης*, solus novavit *θρασύχειρ*, cum Pindari sint *θρασύγυιος*, *θρασύμυθος*, *θρασύπονος*.

2) Isylli p. 166 adn. 18.

3) Quam locutionem, antiquam iudice Meylan-Faure p. 70 quod probare videtur coniunctio Hesiodica Theog. 332 *ἔς βίης Ἡρακληίδης*, de hominibus habet Homerus (deflectit ab usu Σ 607 *σθένος Ὀμηανοῖο*), cum Pindarus hanc locutionem non solum amplificavit novatis coniunctionibus *σθένος ἡμιόνων* O VI 22 et *σθένος ἵππιον* P II 12, sed audacissime novavit (praeunte usu qualem praebet Aeschylus Suppl. 56 *Τηρείας μήτιδος* loco *Τηρέως*) P VI 36 *γερόντος φρήν δονηθεῖσα βάσσε* et N VII 102 *τὸ ἔμὸν κίεαρ* pro *ἐγὼ* diceret secundum Π 554.

4) Cf. epitheton Bacchylideum V 155 *ἀδεισιβόας*.

5) Sicut Iupiter Homero *ὑπερμενής* est.

ὄβριμοπάτηρ sequitur ἀριστοπάτρα. Denique quod Iuno Pindaro N XI 2 δμῶθρονος Iovis audit, subauditur epitheton epicum χρυσόθρονος, quo quidem deorum regina non sola gaudet; immo cum saepissime Aurorae tribuantur epitheta cum θρόνος composita, vox quae est χρυσόθρονος et ea, de qua vix dubitaveris κροκόπεπλος, a poetis inventae esse videntur ut Aurorae, feminae pulcherrimae in Oriente sedentis aspectum depingerent; quae explicatio male quadrat in ea quae Reichelius¹⁾ de his vocibus protulit a sedibus deorum signis carentibus ortis, cum Auroram constet²⁾ nec templis nec signis, sed solis sacris eis quae νηφάλια appellantur cultam esse.

Ut de universa re dicam, quae ratio intercedat inter voces Pindaricas et exempla epica, cum illa deorum epitheta demonstrant tum alia specimina: nonnulla fere paraphrasim praebent vocis epicae — e. gr. laudo O I 66 ταχύποτος ~ α 266 ἀκύμορος, P XII 16 ἐν-πάρσος ~ ο 123 καλλιπάρσιος, Bacch. XV 16 ἀμφικύμων ~ β 293 ἀμφιάλος, Bacch. XV 6 δολιχανυχήν ~ B 460 δονλιχόδειρος —, cum alia tam longe recedant ab exemplo epico, ut ratio quae intercedat non statim intellegatur, e. gr. N X 84 κελαινεργής, quod sequitur π 441 αἶμα κελαινόν. Quod summum est, duplici ratione Pindarus rem egisse videtur, ut aut locutionem epicam in unam vocem ut ita dicam comprimeret, aut ex una voce epica, cuius membra solveret, locutionem eliceret; cuius rei luculentum exemplum Euripideum affero Phoen. 2, ubi locutio χρυσοκολλήτοισιν ἐμβεβῶς δίφροις sequitur vocem epicam³⁾ χρυσάρατος; similia

1) Ueber vorhellenische Götterkulte p. 53.

2) Preller-Robert, Gr. Mythologie p. 443.

3) Vocem Pindaricam χρυσάρατος ad elocutionem epicam revoco collato nomine proprio Χρῦσιππος.

in Hesiodo inveniuntur, Theog. 12 *χρυσέοισι πεδίλοις ἐμβεβαῦιαν* ~ *χρυσοπέδιλος*, Theog. 311 *χαλκίοφωνος* ~ ὄπα *χάλκειον*. Utriusque generis exempla sequantur, primo loco prioris illius generis, quod locutionem epicam in unam vocem coalescere iubet, quae sunt: O I 52 *γαστροίμαργος* ~ *γαστέρι μάργη σ 2*; O III 37 *ὀμφάρματος* ~ *ὀμφα διωκομένη ν 162* (addita voce quam epicam esse contendit *χρυσάρματος*); O VII 15 *εὐθυμάχας* iam Boeckhiius¹⁾ iure ad Homericam locutionem P 168 *ἰθὺς μάχεσθαι* vocavit; O VII 36 *χαλκέλατος* ~ M 295 *χαλκίην ἐξήλατον*; O IX 12 *χαμαιπετής* ~ Δ 482 *χαμὰ πέσεν*; P XI 23 b *βαρυνάλαμος* ~ A 219 *χείρα βαρεῖαν*; N II 15 *τλάθυμος* ~ δ 447 *τετληότι θυμῷ*; N IX 17 *ξανθοκόμας* ~ A 197 *ξανθὴ κόμη*; N X 90 *χαλκομίτρας* ~ Δ 187 *μίτρα, τὴν χαλκῆες κάμον ἄνδρες*.

Alterius generis, quod exempli epici membra quasi explicat, specimina in elocutione epica quam recentiorum esse putat observavit Meylan-Faure²⁾ *τλήμονα θυμὸν ἔχων* secundum *ταλασίφων*, *θυμὸν ἐπιειμένον ἀλκήν* secundum *ἄλκιμος* formata et similia: apud Pindarum inveni: O IV 1 *ἐλατῆρ ὑπέριταε βροντᾶς* ~ A 354 *ὑψιβρεμέτης*; J VI 24 *βάρβαρος οὔτε παλίγγλωστος πόλις* ~ B 867 *βαρβαρόφωνοι*; J VII 49 *χρυσέα κόμα θάλλων* ~ *χρυσοκόμης* Theog. 947; fr. 89 *θοῶν ἵππων ἐλάτειραν* ~ Δ 387 *ἵππηλάτα*. Simili artificio voces pedestris sermonis elocutioni suae apta reddit Pindarus, cum e. gr. dicat N I 50 *ποσσὶν ἄπελος* pro *ἀνυπόδητος* aut P XII 23 *κεφαλᾶν πολλᾶν νόμος* pro *νόμος πολυκέφαλος*; cf. praeterea quae supra de N X 35/6 disputavi. Ceterum exempla huius alterius gene-

1) Explicationum p. 169.

2) L. I. p. 70.

ris quod multo rariora sunt vix casu factum est, cum Pindarus quam brevissime et rem et elocutionem soleat comprimere et a loquacitate quam maxime abhorreat, id quod ipse profitetur P I 81.

Sub finem huius capituli propono nonnulla vocum genera. in quibus Pindari et aequalium secundum exemplum epicum novantium ars bene sentitur, quorum agmen iure ducere videntur voces cum νέος compositae. Quo in genere utile videtur esse primum eas voces epicas componere, quas non receperunt Pindarus Bacchylides Aeschylus: sunt: νεηγενής, νεήκης, νέηλς, νεήφατος, νεοαρδής, νεογιλός, νεόδαρτος, νεοδμής, νεόλουτος, νεοπενθής, νεόπλυτος, νεόπριστος, νεόσμηκτος, νεότροφος, νεότενκτος, νεοτενχής, νεούτατος.

receperunt: νεογνός et νεοθηλής

novaverunt secundum exemplum epicum:

νεόδματος (Pind.) ~ νεοδμής

νεοπαθής (Aesch.) ~ νεοπενθής

novaverunt sine exemplo epico:

Pindarus: νεόγνιος, νέοικος, νεόκτιστος, νεοκτόνος, νεοσίγαλος.

Bacchylides: νεόκριτος, νεόκροτος, νεόκτιτος.

Aeschylus: νεάγγελτος, νεαίρετος, νεόγαμος, νεογενής, νεόδρεπος et νεόδροπος, νεοζυγής, νεόκοτος, νεοκράς, νεολαία, νεόροτος, νεοσπαθής, νεόσπορος, νεότομος, νεότροφος.

Aliter res se habet in eo quod sequitur vocum genere, dico voces a χαλκο-incipientes; nam sicut antea demonstravimus Pindarum modo comprimere, modo explicare voces epicas, ita in hoc genere modo vocibus speciem significantibus, modo ad universum pertinentibus opus erat. Longum est eas voces enumerare, quas poeta ex sermone epico aut non recepit aut transtulit

aut variavit; unum moneo vocem quae est *χαλκοπάρως*, quam Homerus bene galeae tribuit¹⁾, Pindarum (P I 44, N VII 71) quod mirere hastae tribuere et ea quae leguntur J VII 44 *χαλκόπεδος ἔδρα θεῶν* redire ad A 426 *Διὸς χαλκοβατῆς δῶ*, quod Pindarus interpretatur de solo et pavimento aeneo contradicentibus et *Α 2 χρυσέφ' ἐν δαπέδῳ* et schol. B T ad A 426 et Hesychio et Apollonii lexico Homericō, cuius verba sensu carentia *ἰσχυρὸν καὶ βεβηκός* collato Hesychio in *ἰσχυρῶς βεβηκός* mutanda sunt. Novavit autem Pindarus voces speciem significantes, h. e. partes viri armati, has: *χαλκάρματος, χάλκασπις, χαλκομίτρας, χαλκότοξος*, Bacchylides cum praebeat *χαλκείοφρατος*; ab altera parte virum armatum significant Pindari voces novae *χαλκευτής* et *χαλκοχάρμας*, quarum similes sunt Euripideae *χαλκοτευχής* et *χαλκείοπλος* et pugnae epitheton Bacchylideum *χαλκείκτοπος*, cui subest locutio epica *χάλκεις Ἄρης*.

Materiam vilem ut excipiat pretiosissima. de vocibus cum auro compositis extremo huius capitis loco pauca proferre in animo est. Nimirum non is sum, qui omnia epitheta nova et Pindari et Bacchylidis talibus in vocibus luxuriantium hic proponam; partem solum ex magno illo numero cognoscere hic nostra interest, dico eas voces, quae principium petunt ab epico Veneris epitheto *χρυσέη*, quod interpretatur e. gr. Apollonii lex Hom. *ἡ καλή*²⁾, qui usus latius propagatus est. Sunt Pindaro „aureae“, hoc est pulchrae O XIII 7 *παῖδες Θέμιτος*, N V 7 Nereides, J II 26 Victoria, J

1) Miror Hermannum hanc vocem non adhibuisse, ut veram suam hym. hom. XXXI, 11 interpretationem fulciret.

2) Vix recte Meylan-Faure l. l. p. 39 de signo deae aureo cogitat „chez les Phéniciens“.

VIII 5 Musa, fr. 90 Pytho sicut Bacchylidi V 174 Venus secundum usum epicum. X 117 Diana, XVIII 16 Io in bovem mutata. Transitum ab animantibus ad res parant praeter Victoriam cae quae inter personam et rem variant P III 73 *ὑγίεια* et Bacch. IX 40 *ἐλπὶς*, quae aureae. hoc est fere pretiosae dicuntur, qua significatione vox tribuitur O XI 13. N I 17 olivae, ubi de colore cogitare vetamur vel collato O III 13 *γλανκώχρσα κόσμον ἐλαίης*, et P X 40 lauro¹⁾.

Quo ab usu vocis quae est *χρῦσεος* profecti poetae recentiores voces cum hac voce compositas novaverunt, quae ad pulchritudinem, non sicut innumera illa quae epicorum sunt poetarum ad materiam aut ad colorem pertinent. Removendae sunt voces quales Eurip. Heraclis 375 *χρῦσοκόρανος*, quae ad aurea cornua redit cervae illius. quae Pindaro O III 29 *χρῦσοκέρας* est et piscis cuiusdam nomina *χρῦσοκέφαλος*, *χρῦσοφρυς*, *χρῦσωπίς*, *χρῦσωπός*, qui piscis re vera maculam auream in capite habet. Quae ratio neque in Latonam valet, quam Aristophanes Thesmophoriaz. 321 *χρῦσώπιδα* dicit, neque in Bacchum, qui Euripidi Bacch. 553 *χρῦσωπός*²⁾ est; utraque vox igitur ad faciem pulchram pertinet, sicut vox Aristophanea quae amasii blandientis est *χρῦσίον*. Quibus vocibus collatis explicatur vox satis mira

1) Monuit Boeckhius explic. p. 197.

2) Siquidem recte *χρῦσωπέ ἄνα* emendavit Usenerus, *χρῦσῶπα* codd., quod falso ad *Ἰολυμπον* referre Elmsleium collocatio verborum, non rectius Hermannum cum voce quae est *θυρσός* coniungere rerum natura docent, cum thyrsus frondibus ornatus sit (cf. Anth. Pal. VI 169 *θύρσον χλοερὸν κάμακα*) neque cum Hermanno de aureo fructuum hederaceorum colore cogitare liceat; sed E. Schwartzius codicum scripturam tuetur atque de aureo thyrso, quippe qui dei est, cogitat.

Bacchylidea, epitheton Aurorae dico χρυσόπαχυς (V 40), quod non ad colorem describendum pertinet sicut ea quae tractavimus χρυσόθρονος et κροκόπεπλος, sed ad pulchritudinem bracciorum atque epica eiusdem deae epitheta ῥοδοδάκτυλος et ῥοδοπήχης (hym. hom. XXXI 6) pari audacia sequitur atque Nonniana vox ἀργυρόπηχης Thetidos notum illud ἀργυρόπεζα, quod Nonnus ad cutis splendorem revocavit, non cum Pindaro ad calcei colorem — nam eo sensu Pindarum novavisse φοινικόπεξα observavit Wilamowitzius¹⁾ —; quae res dubitationes quas supra p. 41 adn. 2 proposui de fr. Pind. 287 ἀργύραι Μοῦσαι augere videtur.

Sed vereor, ne iam dudum cum Gallo Luciano mihi increpes illud: παῦε, ᾧ βέλτιστε, χρυσολογῶν, atque tandem finem huic capiti impono.

CAPUT VI.

DE PINDARO IN VOCIBUS ET LOCUTIONIBUS FORMANDIS AB EXEMPLO EPICO RECEDENTE.

Quamquam disputavimus de eis, quae Pindarus ex sermone epico aut non mutato aut lenissime variato in suum usum verterit et quae poetarum epicorum exemplum secutus ipse novaverit, tamen quaestio de elocutionis Pindaricae colore epico nondum ad finem perducta est; nam me iudice exemplum epicum valuit etiam in eo genere vocum, quae relicta prorsus forma vocis epicae sententiam alia ratione exprimunt; e. gr. dico voces Pindaricas ἀδείμαντος, εὐαγκῆς et εὐρυλειμών, βαθύφρων, πολυφθόρος et ἀνδροδάμας in locum quasi succedere vocum epicarum quas elocutio poe-

1) Isylli p. 169 adn. 23.

tarum recentiorum non recepit ἄτρομος. λεχεποίης, ἐχέφρων, φθισήνωρ et φθισίμβροτος, atque nisi collata voce epica ἀμογητί eam quae sensu contrario utatur Pindaricam ἐγκονητί intellegi non posse. Vides quam late propagata sit elocutio epica neque dubito, quin servatis carminibus epicis multo plura nobis praesto fuerint exempla coloris epici.

Tamen elocutione quoque Pindarum propria uti nonnullis et vocibus et vocum generibus, quae exemplo epico carere videntur, quamvis in lubrico nos versari minime nesciam, prolatis demonstrare in hoc capite mihi proposui.

Quam libere interdum vocem epicam ab usitata deflectat Pindarus significatione, in uno exemplo et luculentissimo demonstrabo. Discordia Pindaro O XII 16 ἀντιάνειρα est, epitheto igitur ornata est Homericò, quod adnotat Eustathius l. l. Ὅμηρον Ἀμαζόνιας ἀντιανείρας εἰπόντος. Cuius vocis duplicem interpretationem praebet Apollonius lex. Hom.: τὰς δὲ ἀντιανείρας Ἀμαζόνιας ὁ μὲν Ἀρίσταρχος ἰσάνδρους, ἐνιοὶ δὲ τὰς ἀντιανείρας οἷον ἐναντιομένιας ἀνδράσι; πολεμικὰ γὰρ; simili modo utraque explicatio in scholl. B ad Γ 189 invenitur; secundam explicationem tueri videtur Aeschylus Prom. 722, ubi Ἀμαζόνων στρατὸν στυγάνορα praebet; epitheton Amazonum quod habet Suppl. 277 ἀνάνδρους Ἀμαζόνιας num cohaereat cum voce epica nescio. Aristarchea explicatio, qua nos uti solemus, quamvis loco Homericò aliquo modo apta sit, tamen neque in locum Coluthi v 170 quadrat, nam Minervam ἰσάνδρον dicere ineptientis est, neque in locum Pindaricum, nam discordia sine dubio est ἢ ἐναντίους ποιοῦσα τοὺς ἄνδρας, quam significationem novavit Pindarus secundam eam quae locis et Homeri et Coluthi subest, dico secundam,

quae non Aristarchi est. et quam originem cepisse ab eis locis, ubi *ἀντίθεος* explicatur *ὁ ἐναντιούμενος θεοῖς*¹⁾, dixerim.

Pari audacia. qua hanc vocem epicam ab usitata deflexit. etiam alias voces significatione usurpavit ab usitata prorsus recedente, sicut P IX 57 *ἐννομος* ad *νέμεσθαι* non ad *νόμον* redire iussit²⁾, quae ratio etiam valet in P XI 7b *ἐπίνομος*: alia huius generis observavit Eustathius l. l., qui cum falso afferat *εὐώνυμος* = *ἐνδοξος*, quod Pindaro cum Hesiodo commune est, recte enumerat voces, quas alio quidem ordine transscribo, has: Pindarus tibiam dicit P XII 24 *μναστῆρ' ἀγώνων, ἦγρον εἰς μνήμην ἄγοντα τοὺς ἀγῶνας* et N I 16 *ποπυλὸν πολέμου μναστῆρα, παρὰ τὸ μνήσασθε δὲ θουρίδος ἀλκῆς* (ex Eustathii interpretationibus; J II 5 autem pubertatem dicit *μνάστειραν Ἀφροδίτας*, quod aperte ad epicas locutiones *μῆστρωε φόβοιο* et similes redit et est: ea quae incitat ad Venerem, sicut eis quae Eustathius praeterea affert certaminis epithetis *μνασιστέφανος* et *μναστῆρ στεφάνων* eandem significationem inesse patet, quae est: id quod incitat ad coronas petendas.

Iam propono nonnullas voces, quae Pindari solius propriae esse videntur; imprimis sunt voces cum verbis compositae quales *ἀρησίχορος*³⁾, *ἀξίγνιος*⁴⁾, *μελησίμβροτος*⁵⁾, *πεισιχάλινος*⁶⁾, *πολεμαδόκος*; sed praeter hoc vo-

1) Apollonius lex. Hom. s. v. *ἀντί*, schol. ad α 70.

2) Monuit Schwartzius in scholis de Pindaro habitis.

3) Cf. *ἀρησίλαος* Aeschyl.

4) Voces similes recentioris originis praeter Aeschyleam *ἀξίφυλλος*.

5) Cf. *θελεσίμβροτος* Bacchyl.

6) Cf. *πεισίμβροτος* Aeschyl.

cum genus etiam aliae voces sicut *ἀνδροδίαζ, ναυσίστο-
νος, ὑπέραλλος* et voces Bacchylidae *ἀδεισιβόας, ἀταρ-
βομάχας, ἐρειψιπύλας*¹⁾, ut in his Herculis epithetis
acquiescam, exemplo carere videntur epico. Quod mo-
nuit Croisetus l. l. p. 390 Pindarum longas illas voces
diligere „non seulement pour la beauté du sens, mais
pour la musique de leurs syllabes“, etiam in Bacchy-
lidem valet atque imprimis in eas voces, quas brevi
examinabimus, dico voces illas compositas, quarum al-
tera pars intermorta est²⁾; cuius rei luculentissima
sunt exempla Aesch. Pers. 1027 *λευκήρης θρήξ* aut Soph.
Oed. Col. 1055 *τὰς διστόλους ἀδμητας ἀδελφάς*. Exem-
pla Pindarica sunt: P I 7 *κελαινώπις νεφέλα*, P IV 52
κελαινεφείων πεδίον. N II 19 *ὑψιμέδοντι Παρνασσῶ*, ubi
schol. (p. 68 Abel) bene usum observavit. N IX 23
λευκάνθεα καπνόν, fr. 78 *θύεσθαι τὸν ἱερόθυτον θά-
νατον*: Bacchylidea XVI 125 *σὺν ἐδθυμῖα νεοκίτῳ* aut
fr. 4,8 *σιδαροδέτοις πόρπαξιν*.

Vocum genera addo, quae ab exemplo libera vi-
dentur esse epico. Unum profert Eustathius l. l., sunt
voces quae sequuntur: *κρατησίμαχος, κρατησίπους, κρα-
τησιβίας*, quae ad vocis quae est *κράτος* significationem
victoriae³⁾ redeunt; addo *κρατήσιππος*.

Plura dicenda sunt de alio vocum genere, cuius
exemplum est vox Pindarica (O XIV 14) *ἐρασίμολπος*,

1) Vocem aliquo modo ad exemplum epicum *τειχεσιπλήτα* re-
dire adnotat Schwartzius.

2) Qua de re cf. schol. Eur. Orest. 821, Lobeckii Paralipom.
p. 50 et adn., Wilamowitzium ad Eur. Herc. ² II p. 30 adn. 1 et p.
158 ad v. 689, Kaibeli Electram p. 83, God. Hermannum ad Sup-
plices 347.

3) A 753, Bacchyl. V 114, unde *κρατεῖν* saepe (e. gr. O VIII 20)
apud Pindarum de vincendo.

quae collatis et ea quae praecedit v. 12 *φιλησίμολπος* et voce Xenophontea *ἐρασιχρήματος* facile explicatur. Quo maiorem praebet difficultatem epitheton, quod Pindarus (P IV 136) puellae tribuit *ἐρασιπλόκαμος*; nam eandem rationem secutis ea vox nobis explicanda esset ἡ τῶν πλοκάμων ἐρῶσα, quam interpretationem neque loco Pindarico convenire neque Ibyci fragmento 9, 2 B⁴, ubi eadem ratione puella *ἐρασιπλόκαμος*, nimirum *εὐπλόκαμος*, dicitur, nemo negaverit. Eadem difficultas occurrit in versu Nonniano X 256, ubi Jupiter in aquilam mutatus *ἐρασίπτερος*, hoc est pulchris alis praeditus dicitur neque casu factum est, quod hic usus invenitur apud Ibycum et in eo carmine Pindarico, quod colorem epicum apertissime prae se ferre supra demonstravimus; nostro iure igitur de exemplo epico quod nobis quidem servatum non est cogitamus¹⁾. Igitur vox quae est *ἐρασιπλόκαμος* idem valet atque vox recentior *ἐρατοπλόκαμος*, cui usui fortasse iure dicemus exemplo fuisse, quod pari significatione utebantur voces *α φιλο* — et *φιλησι* — incipientes, sicut e. gr. *φιλόμολπος* et *φιλησίμολπος*.

Ceterum vox Pindarica quae adhuc singularis erat *ἀναξιφόρμιγξ* post Bacchylidem inventum tres voces habet simillimas *ἀναξιαλος*, *ἀναξιβρόντας*, *ἀναξιμολπος*, quod non solum ea de causa moneo, quod hoc genus vocum Pindari et Bacchylidis proprium esse videtur, sed etiam, quia nos cautiores reddere potest in iudiciis de poetis novantibus ferendis.

Denique duo genera epithetorum profero, quae Pindari et Bacchylidis solorum propria esse videntur:

1) Simili ratione Schwartzius iudicavit de voce q. e. *λείριος* Herm. 39, 642.

prioris exempla sunt Pindarica ἀκαμαντολόγῃας, ἀκαμαντομάχας, ἀκαμαντόπους, ἀκαμαντοχάρμας, Bacchylideum ἀκαμαντοόας, quod facili negotio cum epico (II 176) fluminis epitheto ἀκάμας coniungitur; ceterum utrum eodem ex fonte fluxerint maris epitheta Pindaricum ἀκάμας Bacchylideum ἀκάματος an interpretentur vocem epicam ἀτρούγετος¹⁾, nescio; nisi forte hoc maris epitheton recentiorum temporum est atque ab epicorum poetarum simplici cogitatione abhorret sicut Mimnermi illud fr. 9: Ἡέλιος μὲν γὰρ πόνου ἔλλαχεν ἤματα πάντα.

Alterum genus epithetorum, quod ab exemplo epico liberum esse videtur, est eorum, quae cum superlativo composita sunt, cui praeter singulare illud δυναριστοτόκεια et nomina propria exemplo fuisse videntur deorum invocationes, sicut locutio epica Ζεῦ κύδιστε μέγιστε traxit epitheton Bacchylideum μεγιστοπάτωρ. Cuius generis exempla sunt quantum scio haec:

Pindarica: ἀριστόγονος, ἀριστόμαχος, ἀριστόπονος, ἀριστοτέγνας, μεγιστόπολις, πλειστόμβροτος.

Bacchylidea: ἀρισταλκῆς, ἀρίσταρχος, ἀριστόκαρπος²⁾, ἀριστοπάτρα, μεγιστοάνασσα, μεγιστοπάτωρ, πλείσταρχος.

CAPUT VII. EPILOGUS.

Disputavimus de elocutione Pindarica atque quam multa in ea inessent aut epica aut exemplum epicum quae sequerentur demonstravimus, quamquam in formatione epithetorum quoque Pindarum non pauca habere.

1) Quam falso voce quae est ἄκαρπος interpretatos esse grammaticos antiquos docuit Bodenheimerus l. l. p. 35/6.

2) Eandem rem pluribus Pindarus N I 14: ἀριστεύουσα εὐκάρπου χθονός.

quae ipsius propria essent, in capite quod praecedit ostendere conatus sum. Atque in universum de Pindari arte et ingenio ex sola elocutione iudicare numquam licebit neque ex epiniciis solis, in quae quadrant, quae Croisetus ¹⁾ de Pindari animo a perturbationibus libero veramque indolem tegente magis quam declarante aut Schwartzius ²⁾ de Pindari ingenio quod nitatur vero nobilitatis sensu optime dixerunt. Sed male nobiscum actum est, quod epinicia sola saecula tulerunt, in quibus poetae indoles nisi raro — e. gr. cum de Herculo disserat N I aut de Aiace ab Ulixe superato N VII et VIII — non elucet, quamvis dicat O XIII 13: *ἄμαχον δὲ κοῦψαι τὸ συγγενὲς ἦθος*. Nam sicut in elocutione grammaticis antiquis Pindarus austerae elocutionis exemplum fuit, de qua bene Dionysius Halicarnassensis ³⁾ dicit *τὸν ἀρχαϊσμὸν καὶ τὸν πίνον ἔχουσα κάλλος*, sed exceptis nonnullis carminum generibus, quod addit Dionysius l. l.: *χωρὶς ὅτι μὴ τὰ Παρθένεια καὶ εἰ τινα τούτοις ὁμοίως ἀπαιτεῖ παρασκευάζ*, ita etiam quod ad sententias et universi carminis colorem attinet ab epiniciis toto caelo distant carmina qualia sunt fr. 105, quod ad Hieronis nomen festive alludit, aut fragmenta pulcherrima 123/4, quae poetam ostendunt, qualis eis qui Pindarum ex epiniciis paucis cognitum habeant sine dubio novus erit et veri non similis. Parthenia autem, quae expressis verbis laudat Dionysius, quamvis ad illa carmina multo propius accedant quam ad epinicia, a quibus abhorrent fr. 104b, festivum illud et lepidum, et parthenii fragmentum nuper repertum,

1) L. l. p. 379 et 445.

2) Hermes 34 p. 465.

3) De compositione verborum ed. Usenerus p. 98, 4.

quod legitur Oxyrrynch. Pap. IV No. 659¹⁾. tamen in elocutione non. quod expectare poteris, prorsus libera sunt ab exemplo epico. quam rem probare potest novum parthenii fragmentum, ubi occurrunt et formula epica v. 56 ἴππων ὀκνπόδων = Θ 129 et vox epica v. 37 αἴψηρός, atque bene adnotant editores voces quae legantur v. 33 σειρήνα κόμπον intellegi non posse nisi collato μ 168/9 cum scholiis, quae docent Hesiodum Sirenes ventos decantantes inducere. Libenter concedo in talibus carminibus, qualia dicit Dionysius, Pindarum parciolem fuisse coloris epici, sed inesse his quoque carminibus colorem epicum tenemus.

Ad Pindari artem et ingenium et cognoscenda et rectius aestimanda plus quam ea quam proposui quaestio valet ea, quae est de imaginibus inter se commixtis, de qua pauca proferre liceat. cum Godofredus, qui l. l. per XVII paragraphos et plus quinquaginta paginas orationem quam dicit figuratam Pindaricam digessit, ne mentione quidem dignam eam putaret et Leopoldus Schmidt, quamvis rem aliquo modo sentiret, tamen per vocem quae est oxymoron eam explicasse contentus esset et in solis senioris poetae carminibus eam occurrere diceret l. l. p. 363.

A poetis epicis, quos quantum scio etiam hac in re sequitur Bacchylides, quam maxime abhorrebat imaginem et rem. quae imagine explicatur, inter se commiscere aut variarum imaginum partes, quarum altera

1) Chorum puellarum ab adolescentium distare dicit v. 45: ἐμὲ δὲ πρέπει παρθενίᾳ μὲν φρονεῖν γλώσσα τε λέγεσθαι, pulchritudo describitur v. 27 (χερσὶ μαλακαῖσιν) neque id quod monuit Wilamowitzius Gött. Gel. Anz. 1904 p. 670 chori ducem more Alcmantis nominatam miraremur.

alteram excludere debebat. coniungere. Non dico unam imaginem vel brevi indicatam alteram sequi. quod poetis Graecis solemne fuisse in Hercule Euripideo egregie demonstravit Wilamowitzius ¹⁾ et cuius rei exemplum durius est P IV 137 *μαλθακῆ φωνῆ ποτιστάζων ὕαρον βάλλετο κρηπίδα σοφῶν ἐπέων*, ubi tamen altera imago, quippe quae usitatissima sit ²⁾, fere non sentitur, sed rem cum imagine coniunctam, quod Wilamowitzius l. l. p. 103/4 exemplis allatis explicavit, cui praeludium quasi est, *ὑποκρέκει*. ut Pindarice loquar, usus Pindaricus, qui duas actiones coniungit, sicut O VII 80 pompa et sacrificium coniunguntur in eo quod est *μήλων κνισσάεσσα πομπά*, aut fumus et ignis coalescunt in mirum illud O VIII 36 *λαβρὸς* ³⁾ *καπνός*.

Res et imago duplici ratione coniunguntur: aut imago turbatur voce inserta quae ad rem pertinet aut imaginis pars intercedit inter descriptionem imagine carentem; utriusque rei exempla proferam.

O VII 11 Gratia dicitur victorem videre placido lumine, ut Horatiano illo utar. sed deletur imago pulchra, cum addatur v. 12: *θαμὰ μὲν φόρμιγγι παμφώνοισί τ' ἐν ἔντεσιν ἀλῶν*. P IX 37 et fr. 122 imago floris decerpti, quae nota est vel ex Catulli 62. 39, pessumdatur additis vocibus quae ad ipsam rem pertinent, *ἐκ λεχέων* vel *ἐρατειναῖς ἐν εὐναῖς*. N III 76 carmen potioni ex melle et lacte mixtae comparatur, deletur imago versu 79, qui addit *πόμ' αἰόδιμον ἐν πνοαῖσιν ἀλῶν*. N VIII 46 carmen cum basi statuae sicut N IV 81 cum columna comparatur, sed ut dis-

1) Herakles² II p. 194 sqq.

2) Cf. Wilamowitzium Her.² II p. 257 ad v. 1261.

3) Ignis epitheton est *λαβρὸς* Eur. Or. 697.

crimen a lapide muto exprimeret, quae res invenitur etiam N V 1 et J II 46, imagine deleta poeta dicere ausus est *λαβρόν λίθον*, lapidem verbosum, atque prorsus eadem ratione J VIII 63 invenitur *μῦμα κελαδῆσαι*, quod tamen durius fit praecedente imagine *Μοισαῖον ἄρμα ἔσονται*. Denique sic explicatur N VII 11. ubi victor dicitur *μελίφρον' αἰτίαν ῥοαῖσι Μοισῶν* inicere, ubi imago lapidis in aquam deiecti, qui aquam movet, subest, quam misere pessumdat locutio inserta *μελίφρων αἰτία*. Extremo loco autem ut exemplum proferam quod facile inter omnia audacissimum est, N VIII 15 carmen dicitur *Λυδία μίτρα καναχαδὰ πεποικιλμένα*.

Alterius rei, dico imaginis partem, saepissime unam vocem inter voces ad ipsam rem pertinentes illatam, tot exempla collegit Wilamowitzius, ut uno loco Pindarico addito contentus sim: J VIII 53 viri fortes, quibus Troia defenditur, poplites urbis, quibus caesis corruiat civitas¹⁾, optime dicuntur. sed praeter poplites incidendi locutionem imago non ad finem perducitur²⁾; sacrificii imaginem subesse O X 94/9 supra vidimus, etiam P IX 87 *στόμα περιβάλλειν* (= *ἐγκωμιάζειν* schol.) infectam quasi habet imaginem, quam totam praebent locutiones quales sunt *ταινίας περιβάλλειν*³⁾.

Sed multo magis sensum nostrum offendunt duae imagines coniunctae, sicut O VII 45 nubes obliviscendi bene dicitur aliquam rem tegere, pessime animum a recte via deflectere. Dubitaverim de P IV 158, ubi

1) Urbem cum heroina quae eiusdem nominis est coniungi apud Pindarum observavit Boeckhius ad P XII 1; luculenta exempla sunt P IX 55 et 68.

2) Similem locutionem ex Herodoto VI 27 (*ἐς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε*) adnotat Schwartzius.

3) Monuit Schwartzius in scholis.

flos iuventutis dicitur aestuare, sicut viri ipsi describuntur v. 179 *κεχλάδοντες ἤβη*; nam flos iuventutis, praesertim cum sit formula epica trita (N 484), vereor ut imago sentiatur sicut non sentitur illud in quo luxuriat Pindarus *ἄωτον*. Certiore ratione imagines mixtas esse dicemus P IV 219, ubi Venus cantilenis suis effecisse dicitur, ut Graecia Medeam amore incensam flagello Suadae agitare.

Nostro iure fortasse haec poetae crimini dabimus, sed ut de universa re dicam, Pindari ars et ingenium non in elocutione perspicitur, quam sermonem poeticum repraesentare vidimus antiquitus et traditum et usitatum, sed id quod Boeckh¹⁾ et Wilamowitz²⁾ bene monuerunt, et quod confirmabit, quicumque intima artis Pindaricae cognitione praeditus est, quae Pindari vere poetae et ipsius propria sunt, in fabulis posita sunt paucis verbis sed egregia arte narratis et in illis sentiis vere Pindaricis, quae cogitationum longam seriem comprimunt, et poeta ipse artis suae summam tetigit, cum diceret P I 81:

*καιρὸν εἰ φθέγγαιο, πολλῶν πείρατα συντανύσαις
ἐν βραχεῖ, μείων ἔπεται μῶμος ἀνθρώπων.*

1) Explicationum p. 201 saep.

2) Isylli p. 173.

CONSPECTUS CAPITUM.

	pag.
I. Prolegomena	5
II. De carmine P IV.	12
III. De carminum a Pindaro et iuvene et sene compositorum elocutione	25
IV. De formulis et vocibus epicis	31
V. Pindarus quomodo locutiones et voces secundum exemplum epicum novaverit	37
VI. De Pindaro in vocibus et locutionibus formandis ab exemplo epico recedente	50
VII. Epilogus	55

INDEX LOCORUM.

	pag.
Hym. Hom. IV 175, VI 18	19 adn. 3
Antimachi fr. 1, 71	7 et adn. 1
Pindari O V	30/31
P IV 17/8	20 sqq.
109	15
X 36	28 adn. 3
44	27
46	28 et adn. 1
N III 10	41 et adn. 1
N IV 13	15 adn. 1
VII 21 sqq.	29/30
J VII 41	26 adn. 1
fr. 152	43 adn. 1
287	41 adn. 2

fr. adesp. 97 B ⁴	10
schol. ad Pind. O II 12 a Drach.	35 adn. 1
P IV 8, 70, 81	14
Apoll. lex. Hom. s. v. χαλκοβατές	48

INDEX VERBORUM.

	pag.
ἀντιένειρα	51/2
ἀργυρόπηγος	50
βαρύγδουπος similia	16 et adn. 1
βίη Ἡρακλεΐη similia	44 adn. 3
βοαθός	24
γλαννώπις	19 adn. 1
ἐρασίμολπος similia	53/4
ζωθάμιος	42 adn. 1
ἔκμενος	34 adn. 1
ἔπαιχος	23/4
ἑπόμητις	22
λευκαὶ φρένες	15
μναστήρ, μνάστειρα	52
μελίφθογγος	42/3
νεό-δματος, -γνιος similia	47
πεξοβόας	24
προτροπάδαν	16
σακσεφόρος	10
σαμαραγδοχαίτας	17
ὄψηχῆς	21 adn. 1
χαλκοβατές	48
χαλκοβόας	24 et adn. 3
χαλκοπάροος	48
χρῶσεις = καλός	48/9
χρυσόθρονος similia	45
χρυσόπαχος	50

VITA.

Natus sum Hermannus Schultz Gottingae pr. Kal. Dec. 1881 patre Hermanno matre Iuliana e gente Gelzer, qua superstite gaudeo; fidei addictus sum evangelicae. Privatis scholis elementis imbutus inde a vere 1891 per novem annos frequentavi gymnasium Gottin-gense, quo in tempore optime de me meriti sunt et Antonius Viertel, qui moderante gymnasium etiamtum florebat, et praeceptores, quorum e numero hic nomino Behrendsen Hentze Fred. Meyer Pannenburg Thimme Uhlemann, quibus hoc quoque loco gratias debitas et sinceram dicere iuvat. Vere 1900 universitatem Basileensem petii atque post sex menses, qui dignum fuerunt studiorum initium et iucundum, Gottingam re-versus inde a Kal. Octobr. 1900 stipendia meritus sum, quo anno peracto et corpore corroborato et animo novo litterarum ardore incenso Gottingae totum me philologiae dedi neque Georgiam Augustam ex hoc tempore deserui nisi quod inde ab autumno 1903 bis sex menses Berolini peregi.

Docuerunt me viri doctissimi Basileenses: Bethe Dragendorff Heusler Wackernagel Wölfflin, Beroli-nenses: Diels Kekulé Ed. Meyer Paulsen Guil. Schulze Wentzel Wilamowitz, docuerunt aut docent Gottin-genses: Baumann Busolt Dilthey Lehmann Leo Guil.

Meyer Schwartz Wackernagel Wentzel. Proseminarii Gottingensis et Berolinensis per singula, seminarii Gottingensis per tria semestria fui sodalis; praeterea ad exercitationes metricas Wilamowitz, ad historicas Brandi Busolt Lehmann, ad grammaticas Schulze et Wackernagel, ad archaeologicas Dilthey aditum benigne mihi concesserunt.

Quibus omnibus hoc loco debitas gratias dico quam maximas; imprimis autem gratum animum libenter profiteor quattuor praeceptoribus, quorum ut Pindarico illo utar *φαρὶ διδασκαλίαν οἶσεν*, Wilamowitzio, qui quam comiter me exceperit atque quomodo et scholis et aditu in domum benigne concesso me promoverit, numquam oblisviscar, Wackernagelio, qui Basileae et Gottingae pari comitate et philologum et hominem beneficiis auxit quam maximis, Schwartzio, cuius summam humanitatem saepe expertus sum et qui scholis de Pindaro habitis huic opusculo nascenti multum profuit. Leoni, qui inde a principiis benevolentissime studiis meis prospexit, imprimis autem postquam pater creptus est praematura morte vere 1903, re vera patrius fuit consiliorum auctor et moderator.

Denique me societatis philologorum Gottingensium sodalem, Berolinensium hospitem fuisse grato animo liceat commemorare.

PA
4276
S35

Schultz, Hermann
De elocutionis Pindaricae
colore epico

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

